Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 115 (1115) ♦ Субота, 24 червня 1995 року ♦ Ціна договірна

Офіцери проти холери

До боротьби з холерою, яка обрушилася на Миколаїв і Миколаївську область, залучено формування Цивільної оборони України.

Епідеміологічна обстановка у сусідніх з Миколаївською областях теж залишає бажати кращого, і якщо не вжити відповідних заходів, хвороба може поширитися по всьому півдню України. Ось чому в Миколаївській і в областях — Херсонській, Одеській та Криму, які межують з нею, виставлено пости із представників служби охорони громадського порядку, санепідемслужби, лікарів і представників районних властей. Вони контролюють наявність відповідних сертифікатів на ввезення і вивезення продукції. Прийнято рішення про закриття неорганізованих ринків.

Офіцери штабів Цивільної оборони області та міста роз'їхалися по сільських районах і зараз надають на місцях допомогу головам виконкомів і тим комісіям, які вже створено. До роботи залучено Мелітопольський полк Цивільної оборони.

БАЖАННЯ І МОЖЛИВОСТІ Є. ЗАЛИШИЛОСЬ ЇХ РЕАЛІЗУВАТИ

— Ми й надалі будуватимемо наші українсько-молдовські відносини, — заявив, виступаючи в парламенті Молдови, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, згідно з принципами Договору про добросусідство, дружбу і співпрацю між Україною, Республікою Молдова, який підписано 23 жовтня 1992 року.

Цей документ, підкреслив О. Мороз, ще не ратифіковано з об'єктивних причин, але ми дійшли висновку про доцільність примноження зусиль обох парламентів, щоб пришвидшити його ратифікацію.

Це, безперечно, сприятиме розвитку плідних зв'язків між обома країнами в економіці, сільському господарстві, в розв'язанні соціальних, екологічних, науково-технічних, інформаційних і гуманітарних питань.

(Закінчення на 2-й стор.).

Ловися, рибко, велика й маленька

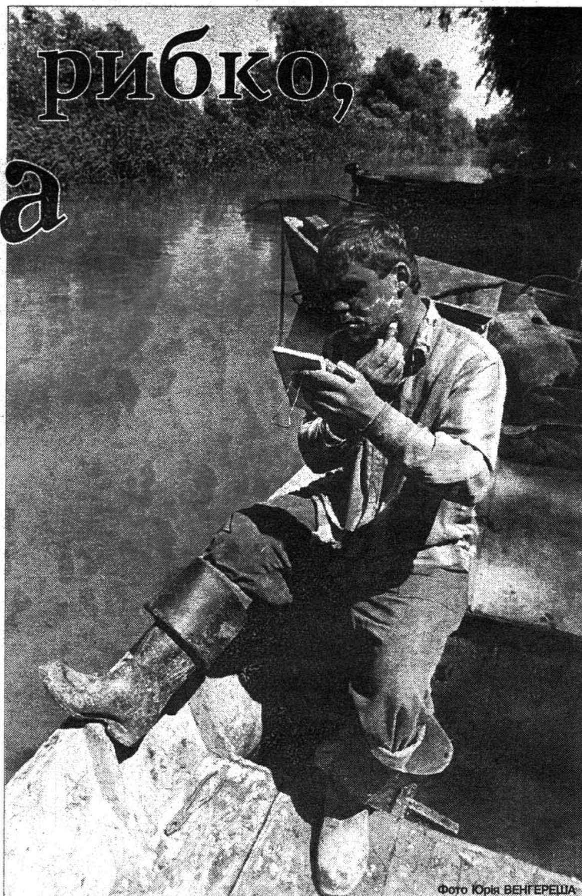

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША

Китайська стіна співробітництву не перепона

Триває офіційний візит в Україну Прем'єра Державної Ради КНР Лі Пена. Зокрема, вчора він мав зустріч із Президентом України Леонідом Кучмою.

Китайська Народна Республіка визнала незалежність України у грудні 1991 року і вже на початку січня встановила з нашою країною дипломатичні відносини. У березні 1993 року засновано посольство України в КНР.

За роки від дня проголошення незалежності України між двома країнами склалися міцні економічні зв'язки. З моменту встановлення дипломатичних відносин обсяги товарообміну між Україною та Китаєм зросли в чотири рази і, за підсумками 1994 року, становили понад 837 мільйонів доларів США. Досить сказати, що тепер в Україні існує понад 40 спільних з КНР підприємств. Сподіваються, що візит Прем'єра Державної Ради КНР в Україну сприятиме подальшому зміцненню зв'язків між двома державами.

Сьогодні Лі Пен зустрінеться з Головою Верховної Ради Олександром Морозом, Прем'єр-міністром Євгеном Марчуком. Відбудуться також переговори офіційних делегацій КНР та України, робочі зустрічі у міністерствах та відомствах нашої держави.

ПІДСТАВИЛИ ПЛЕЧЕ ПРЕЗИДЕНТУ Й УРЯДУ

Незважаючи на зусилля Президента України Л.Д.Кучми та уряду по досягненню ефекту антикризових дій, докорінного зламу в економіці держави ще не досягнуто. Негативні процеси, що набрали широкомасштабного характеру, спричиняють перетворенню України з індустріально-аграрної держави в аграрно-сировинний придаток світової економіки.

Саме про це йшлося на розширеному засіданні правління Українського союзу промисловців і підприємців 23 червня, в якому взяли активну участь запрошені на засідання Президент і міністри старого складу уряду, які до обрання нового продовжують виконувати свої обов'язки. УСПП звернувся до Президента з рядом пропозицій, зокрема — створити при Президенті постійно діючий орган — Раду товаровиробників України з метою вироблення Комплексної програми розвитку національної промисловості до 2000 року.

Офіційно

Бажання і можливості є. Залишилось їх реалізувати

(Початок на 1-й стор.).

У своєму виступі О. Мороз зупинився, зокрема, на здобутках у співробітництві окремих підприємств, науково-дослідних закладів тощо України і Молдови. Однак, зазначив він, для забезпечення подальшого стабільного розвитку двосторонніх відносин необхідно прискорити відновлення традиційних між Україною та Молдовою торговельно-економічних відносин. Необхідно розв'язати проблеми прикордонної торгівлі, ліквідації митних перешкод, створення спільних підприємств і фірм, надання їм пільг, а також відкриття філіалів банків України і Молдови, представництв з економічних питань у Києві і Кишинеу.

О. Мороз зупинився також на проблемах зовнішньополітичної діяльності України та Молдови, країн, які прагнуть посісти неабияке місце у європейській політиці. Ми позитивно оцінюємо європейську політику Республіки Молдова, підкреслив О. Мороз, рівень взаємовідносин і конструктивного співробітництва, досягнутий між обома державами в рамках ОБСЄ.

У такому самому контексті проблем відбувалася розмова О. Мороза і депутатів парламенту України з колегами парламенту Молдови, а також з міністром закордонних справ Молдови Міхаєм Поповим.

У ході візиту неодноразово обговорювалося становище українців у Молдові.

Олександр Мороз підкреслював, що всі порушені проблеми будуть ретельно вивчені і розглянуті можливості їх розв'язання. Адже справді на 600 тисяч українців у Молдові немає жодної української школи, немає підручників, важко передплатити газети тощо.

О. Мороз також зазначив, що Україна, посівши відповідне місце у європейському процесі, поступово матиме змогу розв'язувати проблеми діаспори у Молдові.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз і делегація парламентаріїв зустрілися з Президентом Республіки Молдова Мірчею Снєгуром. У ході обговорення проблем, що існують між Україною та Молдовою, сторони дійшли висновку, що для врегулювання придністровської проблеми Україна може надати експертну допомогу Республіці Молдова.

Відбулась також зустріч українських законодавців з Прем'єр-міністром Республіки Молдова Андрієм Сангелі. Йшлося про соціально-економічний розвиток обох держав, проблеми, які існують на спільних кордонах, зокрема на митниці. Крім того, спірним і нерозв'язаним залишилося питання про будівництво терміналу на Дунаї, який для Молдови має особливе значення щодо розвитку торгівлі, але для України створює труднощі у судноплавстві на Дунаї.

Офіційний візит парламентської делегації України завершився підписанням спільного комюніке та Угоди про міжпарламентське співробітництво.

Світлана ПИСАРЕНКО.
Кишинеу, телефоном.

Ринок збудувати можна. Були б гроші

А ЩЕ КРАЩЕ — золото. В Узбекистані його доволі. Можливо, це відіграло не останню роль у тому, що економічна ситуація в цій державі стабільніша, ніж в Україні. Президент України Леонід Кучма, щоправда, дотримується іншої думки: Узбекистан пішов шляхом будівництва, а ми — руйнування, вирішивши, що ринок сам розв'яже всі питання. Є і в цьому доля істини: зруйнували ми за останні роки немало. А в державній кишені від того не більше. Хоча сьогодні трохи більше, як учора.

І завдяки узбецькому золоту — також... Коли золото є, а дістати його непросто — теж проблема. В Україні існують золотовидобувні технології, і наша співпраця з Узбекистаном вже приносить державі прибуток. Але знову проблема: золотом не наїсишся. Найкраще вкласти його у виробництво. І на думку Узбекистану — приватне. Вже сьогодні в цій державі закінчено приватизацію сфер торгівлі та послуг, до кінця року планується здійснити приватизацію 45 тисяч підприємств, віддати фермерам близько 40 відсотків усіх зрошуваних земель. І, передбачаючи ефект цієї приватизаційної програми, Президент Узбекистану Іслам Карімов вважає, що вже у 1996 році національна валюта — сум — стане вільно конвертованою.

Щодо перспектив співробітництва, то під час зустрічі з Президентом Узбекистану наш Президент неодноразово наголошував: ринкові перетворення в Узбекистані пішли далеко вперед. І не в останню чергу тому, що держава намагається якомога менше втручатися в економіку. Україна підписала Договір про розвиток економічної українсько-узбецької інтеграції, який передбачає створення фінансово-промислових українсько-узбецьких груп, що мають обмежити вплив держави на економічні процеси. Але чи спрацює він? Це питання залишається відкритим.

Сьогодні між Україною та Республікою Узбекистан, враховуючи і ташкентські угоди, підписано близько 50 двосторонніх документів, переважна більшість з яких — економічного характеру. Найголовніші з них, зокрема про вільну торгівлю та запобігання подвійному оподаткуванню, досі не ратифіковані законодавцями обох держав. Не тому, що ті мають якісь заперечення. Просто руки не доходять. Молоді країни формують власне законодавство, переймаються внутрішньополітичними проблемами, а тим часом документи, які вже могли б покращити економічну ситуацію в обох країнах, залишаються папірцями.

Були чутки, що напередодні візиту до Ташкента розроблялася ідея створити міждержавну комісію, яка б стежила за виконанням підписаних угод. Президент України тільки й сказав: «Якщо всі підписані документи запрацюють на повну потужність, наші відносини з Узбекистаном слугуватимуть за приклад партнерства». А якщо не запрацюють, додам від себе, — за приклад втрачених можливостей. І ми й надалі продовжуватимемо будувати ринки з дірявими кишенями.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Принципами не поступилися...

Парламентська хроніка

Денне засідання 22 червня

У сесійному залі намітилося чергове політичне протистояння. Опісля того, як парламент відправив у відставку Генерального прокурора В.Дацюка, схоже, праві фракції вирішили взяти реванш у своїх опонентів.

Оскільки Голова Верховної Ради Олександр Мороз очолив парламентську делегацію, що відбула на переговори в Молдову, місце головуючого посів його перший заступник Олександр Ткаченко. Це викликало значне невдоволення правих фракцій, і ті відмовились реєструватися.

Слово було надано голові Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів П.Шейку, який повідомив, що Президія Верховної Ради доручила комісії розглянути подання Генеральної прокуратури про притягнення Олександра Ткаченка до кримінальної відповідальності. Однак засідання не відбулося, бо, у порушення Регламенту, ніхто з представників Генеральної прокуратури на нього не з'явився .

Петро Шейко попрохав не робити ажіотажу довкола цієї проблеми. Проте знову частина депутатів не зареєструвалася, що не дозволило розпочати роботу Верховної Ради.

Не вдалося домовитися про початок роботи і після перерви, оголошеної на прохання фракцій комуністів і соціалістів.

Праві свою позицію пояснюють тим, що людина, яку підозрюють в скоєнні злочину, не має права вести сесію. Ліві ж вважають, що доти, доки суд не визнав людину винною, її не можна ні в чому звинувачувати.

Як ліві, так і праві принципами поступатися не захотіли, і сесійне засідання не відбулося.

Володимир КОРОЛЮК.

І пішли на «кримські канікули»

Ранкове засідання 23 червня

У сесійному залі вимушена перерва настала майже з самого початку роботи. Ми попросили прокоментувати причини тривалої перерви (а вона затяглася до 11.30) представників двох фракцій. Отже, їм слово.

Лесь ТАНЮК, народний депутат, фракція «Рух»:

— Несподівано позавчора на Президії виникло питання про зміни до Закону про вибори в Криму. Вважаємо, що не можна за день до самих виборів змінювати закон. Ми наполягали на двох моментах — не реєструємося доти, доки це питання не буде знято і доки в Президії сидітиме Олександр Ткаченко. Вважаємо, він не має на це морального права. Другий було узгоджено відразу. Погодилися, що Ткаченко в Президії не сидітиме. «Кримське» питання все-таки залишалося. Тому й зробили перерву. І ось лише об 11.30 розпочалося засідання, на якому зареєструвалися 305 народних депутатів.

Валентина СЕМЕНЮК, народний депутат, фракція «Комуністи України за соціальну справедливість»:

— Ми дуже здивовані: порядок денний завжди затверджується на тиждень. У понеділок його розглядали на засіданні Президії, а у вівторок — затвердила ВР. Це питання ще 27 травня розглядали на сесійному засіданні, і було вирішено, що комісії доопрацюють цей законопроект і знову винесуть на розгляд парламенту. Там питання Криму навіть не стояло. Просто внесли зміни до виборчого закону. Чому сьогодні наші опоненти вирішили не розглядати це питання напередодні кримських виборів, не розумію. Це перше. Друге: навіть якби ми прийняли ці поправки, вони аж ніяк не вплинули б на вибори в Криму, бо потрібно, щоб документ підписав Президент, а потім пішов у пресу. Це просто нормальний законотворчий процес, який потрібно було зрозуміти і далі продовжувати роботу. Врешті-решт, можна було проголосувати про вилучення цього питання з порядку денного, а не блокувати сесію.

Записала Людмила КОХАНЕЦЬ.

Леонід Кучма вітає кооператорів

З нагоди 75-річчя організації Всеукраїнського центру споживчої кооперації Президент України Леонід Кучма щиро привітав багатомільйонний загін пайовиків, працівників і ветеранів споживчої кооперації.

З перших днів своєї роботи, сказано у привітанні, Центральна спілка споживчих товариств України намагається спрямувати зусилля кооператорів на зміцнення споживчої кооперації, активізацію участі в соціальному і культурному розвитку села з метою поліпшення побутових умов та життя сільського населення.

Нині споживча кооперація — наймасовіша громадсько-господарська організація в Україні з потужним економічним і кадровим потенціалом. Вона завдяки притаманному їй ринковому характеру господарювання покликана активніше сприяти здійсненню в державі економічних і соціальних реформ. У цій важливій справі кооператори України можуть розраховувати на підтримку держави та її владних структур.

Заява Ради координаторів ТКУ

Трагічні події в Будьоннівську ще раз переконливо доводять всю антилюдяність і абсурдність силового розв'язання політичних проблем. Їх спричинила глибока криза у вищих ешелонах влади Росії, згубність наслідків регіональної політики, безвідповідальність певних політичних сил у боротьбі за досягнення своїх вузькопартійних та амбітних цілей.

Для України висновки можуть бути такі: суспільство, яке звільнилося від тягаря тоталітаризму і торує шлях до демократії та надійного захисту прав людини, має перш за все дбати про громадянський мир, конструктивну взаємодію всіх політичних сил, консолідацію гілок влади, концентрацію інтелектуального і матеріального потенціалу в ім'я реалізації соціальних і економічних реформ, збереження і зміцнення територіальної цілісності держави.

Саме тому Рада координаторів партії Трудовий Конгрес України вважає першочерговим завданням зосередження зусиль на проблемах дотримання положень Конституційного договору, найскорішого формування нового складу уряду, розробки реального механізму подолання економічної кризи, надійного соціального захисту громадян, на рішучій боротьбі з мафіозними структурами, припиненні формування протизаконних збройних угруповань, збереженні злагоди в суспільстві, активізації підготовки проекту нової Конституції України.

Хто з мечем іде...

Верховна Рада: коментар тижня

Не раз і не два нарікалося, що Верховна Рада нібито зволікає з прийняттям законів, які мають регулювати життя нашої економіки. Втім, не вперше під час засідань Президії та пленарних слухань з'ясувалося: не парламент, а представники виконавчої влади, які мають працювати над законопроектами, нерідко затягують цю роботу.

Однак нині крига скресла. На останніх засіданнях Президії Верховної Ради було включено до порядку денного сесії ряд ключових законопроектів. Це, скажімо, проекти законів та доповнень до них про фінансово-промислові групи, про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі, про податкову службу в Україні, про основні напрями бюджетної політики на 1996 рік, про кошторис Національного банку України.

Чого ще, як кажуть, треба? І депутати без зайвих слів взялися до роботи. Були прийняті доповнення до Закону «Про підприємництво», Закон про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах, доповнення до Закону України «Про захист прав споживачів» та інші.

Проте набраний ритм законотворчої роботи, як і очікувалося, був збитий продовженням слухання питання про Генеральну прокуратуру України. Сказати, що в залі вирували пристрасті при обговоренні інформації керівника спеціальної депутатської слідчої комісії з перевірки діяльності Генеральної прокуратури України Віктора Кочерги, значить нічого не сказати. Це було відверте, жорстке, політичне протистояння окремих політичних сил парламенту.

Факт сам по собі парадоксальний. Адже де, як не при розгляді питання про діяльність органу, який повинен неухильно стояти на сторожі Закону, у залі мали домінувати тільки вивірені факти, сувора, неупереджена мова Закону, а не емоції і політичні пристрасті? На жаль, ряд депутатів не зміг подолати свою заангажованість, яскраво виражену власну політичну зацікавленість. Говорю про це тому, що і в наступні сесійні дні депутати ряду фракцій вдалися до відвертого бойкоту роботи Верховної Ради, перебуваючи в залі, відмовлялися реєструватись на початку сесійних засідань. Хоч як це прикро, але висновок напрошується один: інтереси держави і народу відступають у них на другий план перед власними інтересами.

Але звідки взявся оцей політичний присмак при розгляді вкрай конкретного, як здавалося, питання? Все почалося, як на мене, з самої Генеральної прокуратури, коли її окремі працівники замість жорсткого відмежування від впливу будь-яких сил та інтересів вдалися до демонстрації своїх політичних симпатій чи антипатій. Ну де ще, скажіть, будь ласка, у якій іншій державі працівник прокуратури, який веде слідчі операції, замість копіткої роботи над ними, вдається до політичних заяв через засоби масової інформації? Невже у нього бракує сил і можливостей, щоб саме через результати слідчої роботи, а не через пресу довести вину чи невинуватість людини? Отак через непродумані дії була добровільно втрачена незалежність такого органу, як прокуратура.

Коли хтось між мораллю і політикою вибирає останнє, він приречений. Тим більше, якщо цей «хтось» повинен стояти на сторожі моралі, а значить, Закону.

Результат слухання цього питання відомий. Може, він стане доброю наукою не тільки для правоохоронців, але й для всіх тих, хто вагається, що вибирати: чистоту моралі чи політику?

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

25 червня — День митної служби України

Митниками не народжуються

СФОРМОВАНЕ торік Карпатське територіальне митне управління очолив народний депутат України Державний радник митної служби 3-го рангу Василь УЛИНЕЦЬ. З ним розмова про становлення новоствореної організації, її завдання, проблеми.

Василь Улинець народився 1946 року в с. Нове Давидкове на Мукачівщині. Середню школу закінчив в Ужгороді, інститут — в Ленінграді, Академію народного господарства — у Москві. Працював на Ужгородському механічному заводі, де пройшов шлях від робітника до головного інженера виробничого об'єднання «Мехзавод». 1992 року розпорядженням Президента України був призначений першим заступником представника Президента — глави Закарпатської обласної державної адміністрації з питань управління територією.

— Найголовніше завдання нашого управління, — говорить він, — є захист економічних інтересів держави, забезпечення кадрами митниць, митних постів та інших митних установ у трьох областях — Чернівецькій, Івано-Франківській, Закарпатській, координація боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил, забезпечення ефективного застосування митно-тарифного механізму, створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств, об'єднань та організацій регіону, забезпечення дотримання підпорядкованими митними органами і установами законодавства про митну справу України тощо. Крім того, управління координує діяльність підпорядкованих митниць з правоохоронними органами, прикордонними військами, митними установами не тільки різних регіонів України, але й певною мірою сусідніх держав, що межують з нами. Отож, завдань перед нами багато, завдань державно значущих. І до штату управління набрали людей хоч і молодих, але професіоналів своєї справи.

— Та митниками не народжуються... Їх треба готувати, вчити. Як з цим справи, Василю Георгійовичу?

— У зв'язку зі створенням в Україні територіальних митних управлінь у Держмиткомі прийнято рішення про реорганізацію роботи з підготовки та перепідготовки кадрів. У кожному теруправлінні — і в нас також — на базі зональних курсів, які вже успішно діють кілька років, буде створено навчальний центр. Є рішення уряду нашої держави про створення митної академії. Вирішується питання про підготовку митних кадрів на базі Ужгородського та Чернівецького університетів. Для прикладу, в Америці, де митниця існує 200 років, є митна академія, 12 навчальних центрів, міжнародний навчальний центр, у якому кожний митник через три роки проходить навчання.

— Що вже встигло зробити управління за невеликий період свого існування?

— З Угорщиною підписано Протокол про розвиток пунктів пропуску Косино—Барабаш, Лужанка—Берегшурань, Вилок—Тисабеч на спільному державному кордоні та Протоколу про порядок контролю за переміщенням через українсько-угорський кордон товарів, що обкладаються підвищеним податком. Крім того, я вже мав зустріч зі своїм колегою — керівником регіонального митного управління басейну Гайгу—Бігар та Соболч-Сатмар — Берег митної та фінансової інспекції Угорщини Ендре Чікошем. Ми теж підписали документ про конкретну співпрацю. Здійснено перевірку законності митного оформлення вантажів, які ввезено на територію України і які підлягають обкладенню акцизним збором. Крім того, проведено атестацію керівного складу митниць, підпорядкованих КТМУ, а також працівників нашого управління. Відкрито новий автоперехід із Словаччиною: М. Березний—Убля. Нещодавно в нашому управлінні на міждержавному рівні проходили переговори між Угорщиною та Україною з питань митного і прикордонного співробітництва двох сусідніх держав. Була парафована відповідна угода, а згодом у Києві прем'єр-міністри двох країн підписали її — під час останнього візиту в Україну високого гостя з Угорщини.

— Скільки пасажирів перетнуло кордон за минулий рік на восьми підпорядкованих управлінню митницях?

— Понад вісім мільйонів чоловік. Це кількість населення середньої європейської країни.

— Василю Георгійовичу, одним з найголовніших завдань територіального митного управління є координація дій боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил. Що показує аналіз оперативних звітів митниць за минулий рік?

— У більшості з них налагоджено роботу зі своєчасного опрацювання протоколів, звітності, збираємо банк даних для організації профілактики порушень митних правил. 1994 року підлеглі митниці завели 6402 справи про порушення митних правил на загальну суму понад 121 мільярд крб. Порушено 323 кримінальні справи про контрабанду на суму понад 50 мільярдів крб. На 40 мільярдів затримано іноземної валюти, на 2,2 млрд. крб. — коштовних металів тощо. Затримано майже 100 кг наркотичних речовин, 45 одиниць зброї, 2420 штук набоїв.

Ужгородська митниця в лютому цього року запобігла спробі незаконного переміщення через митний кордон київським приватним підприємством «Восток» під виглядом гумової крихти незаявлених у митних та товаросупровідних документах великої кількості цигарок іноземного виробництва на загальну суму понад 20 мільярдів крб. Вантаж переміщувався під митним забезпеченням Київської митниці і доправлявся до Італії. 23 березня на митному посту «Тиса» під час митного контролю ручної поклажі громадянина Білорусі С., жителя міста Світлогорська, була виявлена не заявлена в митній декларації та прихована від митного контролю іноземна валюта в сумі 8240 доларів США, що була в нижній частині сумки між складками замка-«блискавки». Слідство закінчено, справу передано до суду. У березні цього року Ужгородська митниця запобігла спробі незаконного переміщення через митний кордон держави краматорською фірмою «Фістаг- Вікторія» 20 тонн алюмінію в зливках на загальну суму понад 3 мільярди крб. Порушено кримінальну справу, матеріали передано до слідчих органів.

— Яка робота провадиться з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності?

— За минулий рік ми обробили 95 тис. 101 вантажно-митну декларацію, нараховано митних процедур на суму понад 67 мільярдів крб. у національній валюті, 328 тисяч 21 долар США, 846 тис. 545 німецьких марок. Нараховано понад 147 мільярдів крб. мита, понад 676 мільярдів податку на добавлену вартість, понад 135 мільярдів крб. акцизу. За цими цифрами — велика робота уповноважених, відділів платежів та статистики, вантажних відділів. Узагалі якщо брати загалом по Україні, то на утримання митних органів торік виділено 784 мільярди крб., а зароблено ними для державної казни 6 трильйонів крб. Неабияка заслуга в цьому і митниць, підпорядкованих Карпатському ТМУ.

— Які найголовніші проблеми непокоять митне управління?

— Ті самі, що й митну систему нашої держави загалом. По-перше, саме митне законодавство потребує змін. Прийняте у 1991—1992 роках, воно вже в багатьох моментах не відповідає тим економічним перетворенням, що відбуваються у нашому суспільстві. Робота над новим Митним кодексом триває, і в ній активну участь узяли митники нашого регіону. І доречно наголошує голова Держмитниці України Юрій Кравченко, що такій інституції, як митна служба, належить мати правоохоронний статус. Митники-бо виконують 12 функцій з 18 суто правоохоронного характеру. В тому числі таку унікальну, яку держава доручила найвищій інстанції — народному суду — право на конфіскацію. Ані міліція, ані Служба безпеки таких прав не мають. Крім того, нас турбує стан трудової дисципліни в багатьох підрозділах митниць, питання профілактики правопорушень особовим складом.

Або ще така значна проблема. Держава сьогодні втрачає понад 30 процентів митного збору — і це підкреслювалося на різних рівнях! — бо ми не можемо контролювати транзит. Щодня через контрольно-пропускні пункти тільки нашої Закарпатської області проїздять близько півсотні автофургонів, завантажених алкогольними напоями. Товаро-супровідні документи стверджують, що товар транзитом прямує через Україну, в сусідні держави СНД. Але не так воно насправді: значна його частина залишається і реалізується в нашій державі. За такий товар нечесні бізнесмени не сплачують ані акцизний збір, ані податки на добавлену вартість. А ці чималі суми пливуть не в державну казну, а у власні кишені ділків. Щоправда, для цього треба мати «своїх» людей у митних структурах. От і нещодавно на такий гачок потрапив інспектор вантажного відділу Ужгородської митниці Юрій Кретов: його засуджено на 3,5 року з утриманням у колонії посиленого режиму.

Не може не турбувати й таке. Наші туристи за кордоном — у тих самих сусідніх Угорщині й Словаччині — фактично не захищені й нерідко зазнають безкарного грабежу, в тому числі навіть з боку митників і... поліції. Прикладів — чимало, і вони були оприлюднені у пресі. Я коротко нагадаю про один з таких, що стався в Дебрецені 17 січня цього року. Автобус № 05-68 ВЕЕ Ужгородського АТП 12107 заїхав на звичне місце паркування неподалік базару, до відкриття якого залишалося ще дві години. Водій зачинив машину й пішов відпочивати, порадивши туристам нікому не відчиняти двері. І раптом... До автобуса підкотила поліцейська машина № RB — 35-62, стражі порядку почали грюкати в двері. Туристи не відчиняли. Вимагали викликати представника консульства. Але натомість під'їхали ще дві поліцейські машини, спеціаліст відчинив двері, повитягали пасажирів назовні і почали бити їх — жінок і чоловіків — гумовими кийками... Хоч ніхто з них нічим не завинив. Уявімо собі, що таке вчинили б з громадянином Німеччини, Америки, Австрії чи тих самих Угорщини або Словаччини. На захист піднялися б усі, починаючи від консульства, спецслужб. А тут? Звичайно, це зачіпає проблеми міждержавних відносин, але ми, митники, теж не можемо лишатися байдужими до подібних фактів.

Є питання і в забезпеченні митниць сучасною технікою тощо. Та ми прагнемо вирішувати їх, аби полегшити і свою роботу, і насамперед обслуговування людей.

— Спасибі за розмову.

Інтерв'ю взяв Андрій ДУРУНДА, журналіст.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення доповнень і змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984р., додаток до №51, ст.1122) такі доповнення і зміни:

1. Доповнити Кодекс статтею 185^9 такого змісту:

«Стаття 185^9. Злісна непокора законному розпорядженню або вимозі працівника транспорту, який здійснює контроль за перевезенням пасажирів

Злісна непокора законному розпорядженню або вимозі працівника транспорту, який здійснює контроль за перевезенням пасажирів, пов'язана з фізичним опором або образою, а так само з іншими протиправними діями, —

тягне за собою накладення штрафу в розмірі до одного неоподатковуваного мінімуму заробітної плати або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку».

2. Статті 121^1, 135 викласти у такій редакції:

«Стаття 121^1. Експлуатація водіями транспортних засобів, номери агрегатів яких не відповідають записам у реєстраційних документах, та підробка номерів агрегатів транспортних засобів

Експлуатація водіями транспортних засобів, номери агрегатів яких не відповідають записам у реєстраційних документах, —

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від 0,5 до одного неоподатковуваного мінімуму заробітної плати.

Експлуатація водіями транспортних засобів, номери агрегатів яких знищені або підроблені, або підробка номерів агрегатів транспортних засобів —

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від двох неоподатковуваних мінімумів заробітної плати».

«Стаття 135. Безквитковий проїзд

Безквитковий проїзд пасажира, а так само провезення без квитка дитини віком від семи до шістнадцяти років:

у поїздах приміського, місцевого або дальнього сполучення —

тягне за собою накладення штрафу в десятикратному розмірі від вартості проїзду;

в міському транспорті —

тягне за собою накладення штрафу в двадцятикратному розмірі від вартості проїзду;

в автобусі приміського або внутрірайонного сполучення —

тягне за собою накладення штрафу в десятикратному розмірі від вартості проїзду;

в автобусі міжміського сполучення та у міжміському електротранспорті—

тягне за собою накладення штрафу в десятикратному розмірі від вартості проїзду;

на суднах водного транспорту —

тягне за собою накладення штрафу в п'ятикратному розмірі від вартості проїзду».

3. У статті 221 і частині першій статті 294 цифри «184—185^8» замінити цифрами «184—185^9».

II. Цей Закон набуває чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 2 червня 1995 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про внесення доповнень і змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про внесення доповнень і змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення» з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців привести рішення уряду України у відповідність із Законом України «Про внесення доповнень і змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення».

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ,
2 червня 1995 року.

У номер

● *Київ*

Алло! Наказ зрозумів?

Позавчора в Києві підписано контракт між Міністерством оборони України та швейцарським концерном ASCOM. Згідно договору спільне українсько-швейцарське підприємство ASCOM АСТЕЛ, що представляє продукцію концерну на українському ринку телекомунікацій, безкоштовно передасть МО систему пучкового (транкінгового) радіозв'язку. Як нагодсив під час підписання контракту начальник головного управління зв'язку ЗС України генерал-лейтенант Валентин Самойленко, сучасна система зв'язку надасть велику послугу керівному складові ВС в оптимізації управління.

Кордон на замку

У зв'язку із загостренням обстановки на Північному Кавказі голова Держкомкордону — командувач Прикордонних військ України генерал-полковник Віктор Банних наказав прикордонним частинам перейти на посилений варіант охорони україно-російського кордону.

Спільно з СБУ, МВС, з'єднаннями й частинами Національної гвардії Прикордонні війська вжили додаткових заходів з метою запобігання проникненню на територію України збройних формувань та інших злочинних угруповань, переправленню зброї та боєприпасів, спричиненню конфліктних ситуацій в пунктах пропуску через Державний кордон.

Про це рішення генерал-полковник Віктор Банних сповістив Федеральну прикордонну службу Російської Федерації.

«Художня словацька хата» на Контрактовій

У галереї «Тарас», що на Контрактовій площі в Києві, триває виставка «Сучасне образотворче мистецтво Словаччини». Вона репрезентує «Умелецку беседу Словацку» — художнє об'єднання, офіційно ліквідоване 1949 року і відроджене в рік «оксамитової революції» — в 1989-му.

«Художня словацька хата» згуртувала не тільки майстрів пера, а й музикантів, письменників, що опікуються розвитком національної духовності та європейських культурних взаємин. Нині твори Густава Маллі, Янко Алексі, Мартина Бенки, Людовита Фуллі належать до золотого фонду словацького живопису XX сторіччя.

● *Одеса*

«Жінки України: сучасний статус і перспективи» —

так було визначено тему міжнародної науково-практичної конференції, що завершила роботу в Одесі.

Її організатори — Міністерство освіти, Спілка жінок України, Одеська державна академія харчових технологій, Інститут системних досліджень освіти та науково-дослідний інститут «Проблеми людини». Керівники жіночих організацій, науковці, активісти жіночого руху України, Росії, Молдови, Грузії, Німеччини протягом кількох днів говорювали проблеми жінок у суспільстві, шляхи активізації жіночого руху, підвищення ролі жіноцтва в політичній та інших сферах життя. У зв'язку з передбачуваними парламентськими слуханнями питання про виконання Конвенції ООН щодо ліквідації усіх форм дискримінації жінок, яку підписала й Україна, на конференції вироблено відповідні рекомендації й пропозиції для Верховної Ради України.

Про кого говорили

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Ім'я «Шаміль» знову символ Чечні?

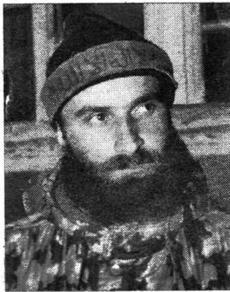
КІЛЬКА днів тому скінчилася кривава будьоннівська трагедія. Майже тиждень світ різними мовами промовляв ім'я Шаміля Басаєва: хто з ненавистю, хто з відразою, хто з подивом чи захопленням...

Поки що неможливо дати кінцеву й однозначну загальну оцінку зухвалій акції басаєвського загону, ще не маємо повного списку її наслідків. Щодо конкретних дій Басаєва та його бійців, то тут намішано стільки жорстокості, благородства, віри, відчаю, сліз, крові, стільки існує суперечливої інформації, що об'єктивно оцінити вчинене Басаєвим під силу, мабуть, лише Всевишньому. Ми ж можемо тільки спробувати проаналізувати.

Для багатьох росіян ім'я Басаєва на все життя стане синонімом до слова «горе». Більше ста мирних жителів загинули під час тієї чи то каральної операції, чи то акції помсти, чи то просто теракту. Можливо, з цієї точки зору Басаєв — злочинець. Дії його однозначно засудили всі лідери авторитетних країн світу.

З другого боку, Шаміль Басаєв досяг того, чого вже півроку не може добитися від Кремля те ж таки світове співтовариство: за стіл переговорів сіли представники російського й дудаєвського урядів. І якщо внаслідок цього на чеченській землі було б досягнуто миру, це зберегло б тисячі людських життів, чеченських і російських.

Цілком можливо, що для Росії наслідки акції Басаєва будуть значнішими.

Скільки б не розмахував руками, проклинаючи «чеченський тероризм», Борис Єльцин, дедалі зрозуміліше стає, що коріння будьоннівської трагедії веде в глиб Росії — аж до Кремля. Саме чеченська політика російських правителів змусила Басаєва до погрому в Будьоннівську (ця ж політика, той-таки менталітет штовхнув російський спецназ на штурм міськлікарні в Будьоннівську: життя беззахисних заручників до уваги не бралося). В Росії зростає невдоволення діями «силових» міністрів і особисто Президента Єльцина. До чого це приведе — покаже час.

Ще один незабутній діяч, Руслан Хасбулатов, заявив, що через «якогось Басаєва» в Росії різко зростуть античеченські і взагалі антикавказькі настрої.

Що акція Басаєва спровокує посилення національної ворожнечі. Що ж, може бути й таке.

...У вівторок увечері в селі Зандак поблизу Ведено в будьоннівській історії була поставлена крапка.

— Метою акції була не помста. Нас до цього спонукав відчай, — сказав, прощаючись із добровільними заручниками, Шаміль Басаєв. — Ми не могли більше дивитися, як руйнують наші села, вбивають людей. Ми хотіли показати росіянам, що таке війна — щоб вони вжахнулися, щоб припинили кровопролиття в Чечні.

У самого Басаєва, за його словами, війна забрала дружину, двох дочок, двох братів, сестру — всього одинадцять близьких родичів.

Біографічних даних про Басаєва мало. Йому близько сорока років. Жив у Москві, вчився в інституті землевпорядкування. Під час грузино-абхазького конфлікту воював там на чолі загону чеченських добровольців. Після повернення створив у Чечні розвідувально-диверсійний батальйон, з яким і захопив Будьоннівськ. Шаміль Басаєв — командувач усіма збройними силами Республіки Ічкерія. Безсумнівно, що саме Басаєв, а не Дудаєв чи Масхадов, був ініціатором й ідейним натхненником «будьоннівського рейду».

...У вівторок у Будьоннівську ховали загиблих. У Грозному тривали російсько-чеченські переговори. В селі Зандак обіймалися, прощаючись, російські заручники-добровольці та чеченські бойовики. Басаєв зробив усе, що задумав.

Фото Володимира КОРКОДИМА.

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

ТРЕТЬОГО НЕ ДАНО

УКРАЇНСЬКА національна асамблея (УНА) заявила про свою підтримку акції Шаміля Басаєва. Один з її лідерів Дмитро Корчинський висловив обурення з приводу «фарисейських розмов», які ведуться в українському соціумі у зв'язку з подіями в Будьоннівську. Мовляв, це чистої води тероризм, і такі дії неприпустимі...

Позиція УНА з будьоннівського питання опозиційна офіційній точці зору. Вже більше півроку чеченці відстоюють свою незалежність, сподіваючись на якусь реакцію світового співтовариства. Але практично все «прогресивне людство» делікатно мовчить. До Росії продовжують іти кредити від Світового банку, пан Єльцин засідає на «великій сімці», до Москви на святкування 50-річчя Перемоги приїздять закордонні представники, а в Чечні у цей час ллється кров. Через якусь маленьку Чечню ніхто не хоче втрачати ринки збуту, східну сировинну жилу тощо. Мабуть, економічний розрахунок підмінив політичну порядність...

І коли чеченці зрозуміли, що чекати підтримки немає звідки, вони вдалися до адекватних дій, вирішивши: «хай і російський народ відчує на собі всі принади війни».

На думку Руслана Бадаєва, який іменує себе «офіційним представником Д. Дудаєва в Україні», з самого початку проголошення незалежності республіки ідеологічна імперська машина почала створювати образ Чечні як джерела зла, розсадника бандитів та карних злочинців. При цьому весь чеченський народ було оголошено озброєною бандою, яка підлягає знищенню.

Після подій у Будьоннівську віцепрем'єр чеченського уряду Хасан Хазуєв заявив по телефону українським журналістам, що керівництво республіки не планувало й не планує таких акцій. Офіційна позиція уряду така — він не має відношення до такого роду дій...

Руслан Бадаєв заявив про те, що сьогодні у Ставропольському краї йде відвертий геноцид проти мирного населення чеченської національності, є вже такі, що пропали безвісти. На прес-конференції представник президента Чечні в Україні повідав про поведінку російських військ у цій війні. Під час атак на мирне населення гатили без розбору і в росіян, і в чеченців. За попередніми підрахунками, матеріальні збитки, завдані народному господарству Чечні, становлять близько 100 млрд. доларів. За півроку війни загинуло 100 тисяч мирних громадян, з них 80% — росіяни.

Руслан Бадаєв вважає, що компромісу в російсько-чеченській війні бути не може: або Чечня буде незалежною, або хай Росія входить до складу цієї республіки. Третього не дано. Якщо просторів Чечні буде мало, військові дії перекинуться на сусідні території — чеченцям втрачати нічого.

А ось «мовчазному світовому співтовариству», мабуть, варто замислитися. Події на Кавказі можуть стати початком третьої світової війни. Вже є бажаючі по-своєму поділити східний світ.

Пікетування тижня

Вчителі на канікули пішли без копійки...

Вчителі Красногвардійська (Донецька область) пікетували приміщення райвиконкому. Вони вимагали виплати зарплати за травень, а також середньої зарплати на період відпустки.

Як повідомив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» секретар Донецького обласного комітету профспілки працівників освіти Олександр Гладкошкок, заборгованість по зарплаті вчителям Донецької області сьогодні складає понад 2 трлн. крб.

За його словами, в багатьох містах і районах області склалася «катастрофічна ситуація» в зв'язку з затримкою виплати зарплати й відпускних. Так, у Макіївці вчителі досі не отримали зарплату за квітень.

До речі

Леонід Кучма взяв під свій контроль видання підручників

У виданому ним розпорядженні Кабінетові міністрів України доручено вжити термінових заходів для виконання контракту на випуск підручників та учбових посібників на 1995 рік. Президент бажає щомісяця заслуховувати звіт про хід виконання держконтракту на видання підручників.

Указ тижня

Указом Леоніда Кучми «Про заходи по здійсненню правової реформи в Україні» створено Комітет законодавчих ініціатив при Президенті

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в прес-службі Президента, головними завданнями нового комітету стануть визначення й наукове обгрунтування пріоритетних напрямів розвитку законодавства України з реформування економіки, інших сфер державного й суспільного життя, а також розробка концептуальних основ проектів законодавчих актів з найважливіших питань життя суспільства і держави.

Крім того, комітет займатиметься організацією підготовки указів Президента з питань економічної реформи, що неврегульовані українським законодавством.

У відповідності з документом, головою комітету призначено Федора Бурчака — доктора економічних наук, професора, наукового консультанта Президента України з правових питань, котрий представляє Президента в Конституційній комісії.

Казус тижня

Кім Ір Сен живіший за усіх живих?

ПІВНІЧНА КОРЕЯ все ще продовжує писати ім'я Кім Ір Сена на дипломатичних документах.

Незважаючи на те, що останній президент Північної Кореї помер майже рік тому, його ім'ям досі підписуються дипломатичні документи, зокрема вірчі грамоти послів Північної Кореї, які вони вручають главам інших держав.

Добре поінформоване джерело з дипломатичного оточення повідомило, що новий посол Північної Кореї у Камбоджі Сонг Хо Кйонг вручив у травні цього року принцеві Нородому Сіануку вірчі грамоти від імені Кім Ір Сена. Ця особа також додала, що таке ж вручення вірчих грамот корейських послів від імені Кім Ір Сена відбулося ще у п'ятьох країнах, але відмовилася назвати ці держави з міркувань їхньої міжнародної репутації.

За словами цієї людини, у дипломатичних колах азіатських країн поширюється думка, буцім душа померлого Кім Ір Сена продовжує керувати Північною Кореєю. Дипломат однієї з азіатських країн, який підтримує стосунки з Північною Кореєю на рівні посла, сказав, що держави, які одержали вірчі грамоти посла Північної Кореї від імені Кім Ір Сена, сповнені неймовірним подивом від таких актів, бо поведінка Північної Кореї суперечить встановленому дипломатичному етикетові...

Сенсація тижня

Володимир САВЦОВ, «Голос України»

КИЇВСЬКИЙ СЛІД «АУМ СІНРІКЬО»?

***І**НТРИГА цього детективу закручується стрімко. На початку цього тижня кореспондент ІТАР-ТАРС у Японії В. Головнін передав сенсаційну інформацію, яку, незважаючи на її розмір, наведемо повністю.*

«Заборонена у Росії секта «АУМ Сінрікьо», яку японські власті звинувачують в організації терористичних актів, убивств та інших злочинів, має відділення у Києві, де вона контактувала з високопоставленими українськими чиновниками. Центр релігійного угруповання був створений там у березні 1995 року — майже одночасно із смертоносною газовою атакою у токійському метро, яка викликала різке посилення контролю за діями «АУМ Сінрікьо» на російській території, повідомляє в останньому номері тижневик «Сюнкан гендай». З посиланням на діючих у Києві японських бізнесменів, він пише, що свого часу Міністерство економіки України розглядало навіть питання щодо надання секті приміщення під її офіційне представництво. Поки що не відомо, чи була укладена така оборудка. Однак журнал твердить, що йому вдалося вирахувати людину, яка зіграла ключову роль у проникненні «АУМ Сінрікьо» до Києва. Нею став якийсь колишній співробітник торгпредства СРСР в Японії, який після завершення відрядження осів на Україні. Ще у Токіо, як було встановлено, він намагався пропонувати деяким іноземним посольствам і приватним компаніям у Японії радянську зброю і військові технології. У зв'язку з цим, пише журнал, торговець зустрічався з нині заарештованою «людиною номер два» в «АУМ Сінрікьо» Кіїсхіде Хаяковою, який очолював таємну бойову організацію релігійних фанатиків. За даними тижневика, екс-співробітник радянського торгпредства, який мав контакти з сектою, згодом відіграв помітну роль у створенні так званої «Асоціації японо-українських культурних та економічних зв'язків», яка була сформована на базі однієї з невеликих токійських фірм з торгівлі нерухомістю. Ця компанія безоплатно надала будинок під посольство України в Японії і нині відома тим, що може у Токіо «кому завгодно видати в'їзну візу до Києва».

Факти, скажемо прямо, вбивчі. Якщо, звичайно, вони відповідають дійсності. Про реакцію на наведену інформацію з боку посольства України в Японії свідчить його лист на адреси тамтешнього представництва ІТАР-ТАРС та посольства Росії, який ми теж наводимо повністю: *«Шановні панове! Серед навали брехні про Україну, присутньої у ЗМІ Росії, «твори» вашого співробітника пана Г. (нагадаємо прізвище автора інформації — Головнін, отже тут — певний лінгвістичний натяк. —* **Ред.***) посідають специфічне, хоча, на жаль, аж ніяк не унікальне для російської журналістики місце. Присвячуючи себе «пошукам» будь-якого бруду, здатного пристати до імені України за його копіткого сприяння, він демонструє запопадливість, гідну винагороди з боку його замовників. Про це свідчать як його попередні «праці» про Україну, сфальшовані на грунті компіляцій з низькопробних місцевих публікацій, так і більш ніж гідний його, з дозволу сказати, журналістського пера, опус, датований 19 червня ц.р. Він непогано попрацював перед входом до пральні! Не пропустивши жодного досужого домислу щодо України невибагливого автора відомого нам з вами журналу, пан Г. разом з тим вирішив житлову проблему російського громадянина В. Масенка, переселивши останнього в Україну. Щоправда, колода в оці, як і водиться у подібних випадках, приховала від його пильного погляду переважну частину розслідування, здійсненого японським колегою (стаття стосувалася, головним чином, діяльності «АУМ Сінрікьо» в Росії. —* **Ред.***). Да подасть Бог панові Г.! Щоправда, ми не переконані, що особисті потуги пана Г. щодо «популяризації» України у такий спосіб сприяють зміцненню духу взаєморозуміння, якого, звичайно, прагнуть народи наших країн. Без щонайменшої поваги до пана Г. — Прес-служба Посольства України».*

Посольство України в Японії — 在日本国 ウクライナ大使館

Embassy of Ukraine in Japan

Phone 03-3637-0817

22 июня 1995 г.

Представительство ИТАР-ТАСС в Японии
Копия: Посольству Российской Федерации в Японии

Уважаемые господа,

Среди изобилия информации об Украине, присутствующей в СМИ России, "произведения" вашего сотрудника г-на Г. занимают

Правда, бревно в глазу, как водится в подобных случаях, скрыло от пристального взгляда подавляющую часть "расследования", предпринятого японским коллегой. Да подаст Бог г-ну Г.!

Правда, мы не уверены, что личные потуги г-на Г. по "популяризации" Украины таким образом способствуют укреплению духа взаимопонимания, к которому естественно стремятся народы наших стран.

Без малейшего уважения к г-ну Г.

Пресс-служба Посольства

Документ, звичайно, «крутий». Але він не містить конкретних спростувань фактів (теж, зауважимо, не доведених), які викладені в інформації ІТАР- ТАРС.

Отже, історія явно «темна». Тому «Голос України» цією публікацією розпочинає власне журналістське розслідування на тему: Чи справді до Києва проліг слід «АУМ Сінрікьо», чи йдеться про пропагандистську фальшивку?

Круїз тижня

Володимир СКАЧКО, журналіст

«Веселад-95»: весело і сумно

Ще недавно співали: «Когда поют солдаты, спокойно дети спят». Нині дитяча доля, на жаль, мало залежить од військових вокальних даних. Але правильною є стара аксіома: коли співають діти, країна може почуватися спокійно. Саме цим керувалися організатори II Міжнародного фестивалю української дитячої пісні «Веселад-95» (11 — 23 червня ц. р.). Шістдесят учасників віком від 5 до 16 років плавали на теплоході «Маршал Кошовий» з Києва до Одеси й назад — і співали. Голова журі Ю. Рибчинський сказав: «В Україні виникає новий жанр — неідеологізована дитяча естрадна пісня». Фестиваль засвідчив: вдалося допомогти багатьом талановитим дітям. Це весело. Але й сумно водночас. Бо голова оргкомітету композитор О. Жилинський, подякувавши спонсорам акції, все ж сказав, що проводилася вона ... в кредит. Бо конкретна допомога поки що заблукала десь у бермудських трикутниках владних інстанцій, політичних амбіцій і суперечностей. «Проте ми намагалися робити все, щоб фестиваль для дітей був справді святом».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Анатолій ПОЛОНСЬКИЙ, журналіст

Позов тижня

КОМУНІСТИ ПРОГРАЛИ СУДОВИЙ ПРОЦЕС

***Б**ЕЗПРЕЦЕДЕНТНИЙ судовий процес, відповідачем у якому була... комуністична партія, виграв депутат Ялтинської міської Ради, юрист санаторію «Узбекистан» Вадим Колесниченко.*

Позов до суду на ялтинську організацію Комуністичної партії Криму Вадим Колесниченко подав ще 2 роки тому, коли був депутатом Верховної Ради автономії попереднього скликання. Його діяльність відзначалася високою активністю і результативністю. Створення міжпарламентської асоціації депутатів Верховної Ради Криму та України «За громадянський мир і міжнаціональну злагоду», проведення Конгресу депутатів усіх рівнів, оголошення мораторію на референдум про незалежність Криму... Перелік можна було б продовжувати. Авторитет молодого депутата з Ялти в широких демократичних колах швидко зростав, що викликало у місцевих комуністів вкрай негативну реакцію. Адже коли правила КПРС, Колесниченко був не тільки її активним членом, а й працював інструктором обкому партії. Однак, коли після падіння КПРС комуністи почали відроджувати свою організацію, Колесниченко відмовився повертатися у їхні поріділі ряди. Більше того, він заявив, що не поділяє більшовицьких поглядів і методів. У відповідь на це конференція ялтинської міської організації Компартії Криму постановила виключити відступника з партії — «за ідейно-політичне переродження, за активну участь у проведенні антинародної політики...»

Ні більше, ні менше. Інший би на місці Колесниченка тільки б рукою махнув: несерйозно це. Але депутат-юрист справу так не залишив. Він звернувся до суду, вимагаючи, щоб відповідач (тобто Компартія) дав пояснення, у чому ж власне полягає його переродження і документально підтвердив антинародну діяльність депутата. Відповідач за 2 роки не спромігся роздобути жодного документа. Суд визнав рішення ялтинських комуністів незаконним і зобов'язав їх виплатити позивачу грошову компенсацію за моральну шкоду — 7 млн. карбованців. Ці кошти Вадим Колесниченко вирішив переказати на реставрацію Масандрівського храму Миколи-чудотворця, до знищення якого у свій час доклав рук комуністичний режим.

Крим.

Конкурс тижня

Василь БАБУХ, Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Відкриймо себе у пісні

У Чернівцях закінчився II конкурс молодих виконавців української естрадної пісні імені Володимира Івасюка. Гран-прі (бронзова статуетка Композитора та 5 тисяч доларів США) заслужено дістались хмельничанину Олександру Пономарьову. Премії (2500, 1500, 1000 доларів) та дипломи конкурсу за рішенням журі одержали Е.Нусбаум (Кіровоград), Ю.Нечистяк (Хмельницька область), Т.Дяченко (Київ), А.Кобилянська (Чернівці), О.Пекун (Тернопіль), А.Шпак (Київ), І.Меншикова (Одеса), Н.Пилип'юк (Львів) та О.Чайковська (Кіровоград).

II конкурс імені В.Івасюка відповів на найважливіше для його засновників, а також організаторів фестивалю «Червона рута» питання — чи не повторюються ці два мистецькі заходи один в одному? Не повторюються! Конкурс молодих виконавців стає справді елітарним, вимагаючи від учасників не тільки спеціальної музичної освіти, але й високого рівня вокальних даних, відповідного художнього рівня пропонованої пісні. І якщо під іменем Володимира Івасюка народиться ще один оригінальний мистецький захід, то це треба лише вітати.

Одне слово, йдеться про інтелектуальне осмислення явища, ім'я якому — Володимир Івасюк. Гадаємо, без цього організатори конкурсу не зможуть уникнути проявів нудного провінціалізму, який, на жаль, все ще супроводжує це пісенне свято. Чому б, наприклад, не вручати кожному учаснику конкурсу хоча б невеличку брошуру-нарис про життя та творчість В.Івасюка? Не випадково ж учасники конкурсу в основному зверталися лише до 10—12 пісень, дотримуючися умов конкурсу про обов'язкове виконання твору буковинського піснетворця. Не принесли очікуваної радості й нові пісенні твори конкурсантів, написані на низькопоетичні, примітивні тексти маловідомих, початкуючих авторів. І це в той час, коли українська література має таких поетів, як Юрій Дараган, Олекса Стефанович, Наталя Левицька-Холодна, Оксана Лятуринська, чиї вірші можуть стати чудовими піснями. Тим більше, що, ймовірно, В.Івасюк був знайомий з творчістю цих поетів української еміграції.

«До зустрічі на III конкурсі імені В.Івасюка!» — так прощалися учасники й глядачі чернівецького свята. Журналісти в поширюваній анкеті одностайно відповіли, що конкурс має майбутнє, але для цього потрібно вже зараз розпочинати підготовку до наступного. Особливу роль має зіграти в цьому українське телебачення, яке поки що не усвідомлює своєї культуротворчої ролі в нашому суспільстві.

Але найголовніше: треба допомогти організаторам конкурсу імені В.Івасюка утвердити його як всеукраїнське свято пісні в Чернівцях.

Анонс тижня

Іван ЛЮБЧЕНКО, журналіст

Шукати інвесторів у столиці

вирішили підприємства західного регіону нашої країни на виставці «Галицькі контракти у Києві»

Отже, до Києва може допровадити не тільки язик, як полюбляли казати наші предки, й тижневик «Галицькі контракти», який спільно з Торгово-промисловою палатою України влаштував виставку, що працюватиме в столиці 26—28 червня. Оргкомітет спланував київську ділову імпрезу так, щоб на кожного учасника і гостя виставки працювали й інформаційно-довідкові служби як тижневика, так і Торгово-промислової палати, і консультаційні відділи, і ділові видання.

— На традиційних виставках, — розповідає керівник виставкового бюро «ГК» Орест Коваль, — ми бачимо фірми, які стабільно працюють, здатні заплатити за себе, самостійно провадити пошук партнерів для розширення бізнесу.

Спеціально для виставки «Галицькі контракти у Києві» оргкомітет підготував інвестиційний каталог-довідник по західному регіону України, в якому можна знайти економічні огляди восьми областей, перелік основних виробників та їх продукції у кожній області, таблиці інвестиційних проектів та багато іншого.

Продовжуючи тему

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

МАКАР, ЯКИЙ НЕ ТЕЛЯТ, А НАФТУ Й ГАЗ СВІТОМ «ГАНЯВ»

Від чого для України може бути величезна користь

Подейкують, що Єльцин, коли він уже був при владі, попрохав знайти «того Макара» і нагородити. Нещодавній, зафіксований на фотознімку урочистий момент вручення Почесної грамоти від Бориса Миколайовича я бачила на власні очі. Тому й не утрималася від зухвалої думки: а чи стало б єльцинської мужності сьогодні потиснути руку Романові Михайловичу Макару?

Підготовлена за його чуйного керівництва і на основі величезного досвіду праця називається сухо: «Визначення справедливої ставки за послуги з транзиту російського газу через територію України». А коли увійдеш у суть справи і збагнеш, що за цим криються не запитані досі щорічні 3 мільярди доларів, стає дуже навіть весело. І цікаво, чому така цінна праця досі не знайома нашому Президентові, людям, що беруть участь у нескінченних «нафтогазових» переговорах, у яких ми маємо вигляд жалюгідних прохачів і боржників?

Звісно, там, «нагорі», знають краще про «активи-пасиви», про переваги «нульових варіантів» і розподілів «побратньому» з усіма ставками й тарифами. Та коли послухаєш неквапну, докладну мову директора АТ «Укргазпроект» Романа Макара, дізнаєшся, що за 4 роки, перекачавши «через себе» 400 млрд. кубічних метрів російського газу до Європи, Україна отримала лише двадцяту частину прибутку, тобто 2 млрд. доларів від 40 російських, при цьому півтора мільярда залишилася винна за газ, починаєш задуматися. Може, щось важливе там, «нагорі» і не добирають, не враховують? Важливе для нас з вами, для фахівців типу Макара, які будували, а не руйнували і мріяли жити, а не скніти.

Трохи від себе

У нього незнищенна прикарпатська говірка і м'який, необразливий спосіб брати на кпини. Коли Роман Михайлович, поважна людина, академік, запросто зайшов до редакції і, посміхаючись, запитав: «Ви чого це задумали кота салом лякати?», ми не зразу й добрали, що йдеться про серйозну публікацію члена-кореспондента НАН України Олега Білоруса і старшого наукового співробітника Інституту світової економіки і міжнародних відносин Валерія Шломи «Ресурсні потоки — повз Україну» («ГУ» за 3 червня ц.р.)

Суть статті зводилася до того, що «найближчими роками зміни євразійських нафто- й газових потоків спричинять дуже серйозні для України (за економічними наслідками) зміни трансконтинентальних схем трубопровідного транспорту: запрацюють в обхід нашої території російсько-білорусько-польська та російсько- фінська схеми. Туркменські та казахстанські нафтогазові ресурси замкнуться на зону Індійського океану».

Були там й інші похмурі прогнози у разі, якщо негайно не візьмемося за розроблення стратегічної державної програми підвищення ресурсної безпеки України. Проте визнавали, що вже наявні проекти та їх дилетантське обговорення лише шкодять справі, «збивають з реальних обгрунтованих позицій навіть серйозних політиків, не дають змоги приймати правильні тактичні та стратегічні рішення на державному й урядовому рівні».

Так от у цьому зв'язку поява Романа Михайловича Макара здалася вельми доречною. Вже кого-кого, а його дилетантом ніяк не назвеш.

Після закінчення Львівського політехнічного 40 років пропрацював у нафтогазовій промисловості. Розпочинав помічником майстра з видобування, був заступником голови всесоюзного об'єднання «Газпром», брав участь у підготовці й підписанні всіх контрактів щодо експлуатації магістральних газопроводів у Західній, Центральній і Східній Європі. П'ятнадцятий рік керує інститутом, який був єдиний в Союзі і залишається ним, відомим на весь світ надійними, рентабельними, високотехнологічними проектами різних об'єктів газової промисловості.

Досить сказати, що тепер в інституті є інженери, котрі отримують за свою працю за закордонними контрактами 11 доларів за годину. «І на здоров'ячко! — підтримує їх Макар. — Отже, є руки, голова й нема чого вважати себе за нещасних, затурканих».

З інститутом АТ «Укргазпроект» залюбки співпрацює багато закордонних фірм. А самого Макара якими лишень званнями не вшановано: Заслужений працівник промисловості України, Заслужений будівельник України та Вірменії, Почесний працівник газпрому України і Росії. З часів ВДНГ у нього — безліч золотих і срібних медалей за авторські і спільні розробки.

Таких, як він, хто володіє так званою «військовою таємницею», тобто знанням усіх підземних паливних комунікацій, сховищ тощо, у нас на пальцях полічити. Загалом, людина, якої в радниках «нагорі», на жаль, досі немає, але котра, на щастя, є в інтелектуальній «обоймі» держави.

З'ясувалося, що з висновками авторів «Ресурсних потоків» в частині обхідних газових і нафтових шляхів з Росії до Європи повз Україну він категорично не згоден і питання розглядає ширше й глибше, щоб «серйозні політики» не лише не збилися з пантелику, а й ухвалили, нарешті, правильне, вигідне передусім для України рішення.

Хліб є, а що до нього?

Є основи, без яких не може існувати жодна держава. Макар окреслює їх трьома поняттями: хліб, енергоресурси і дисципліна.

З хлібом принаймні проблеми особливої немає. Хоча це як подивитися. Розорюємо 34 млн. гектарів цінних чорноземів і збираємо не такий уже й багатий урожай, 27—30 центнерів з гектара проти канадських вісімдесяти п'ятьох. У Франції, де населення майже стільки, як у нас, розорюють лише 14 млн. гектарів. От і зіставте, скільки нам доводиться залучати людей до такої роботи, не кажучи вже про техніку й пально-мастильні матеріали. Та чи варта наша «шкурка» такої вичинки? Адже зрозуміло, що давно час змінювати технологію роботи на землі, застосовувану техніку. Інакше задорогий залишатиметься хлібець.

Україна — держава європейська, високоіндустріальна. Без енергоресурсів жити не може. Та чи так уже необхідно саме стільки нафти й газу, скільки ми готові спожити? Франція витрачає на все про все 34 млрд. кубічних метрів газу. А ми — 100. За рівнем промислового потенціалу й випуску продукції вони перевищують нас. Отже, в нас зовсім невиправдані витрати енергоресурсів.

Підтверджується це запровадженням тих самих лічильників, про які нині так багато пишуть і говорять. Ефект негайний! Ніхто бездумно не палитиме газ, якщо перевитрата калькулюється уже з власного гаманця. До речі, є ще один цікавий момент, який ми не звикли враховувати. Щоб згорів 1 кубічний метр газу, має згоріти 25 кубічних метрів кисню. Лише тоді досягають цілковитості горіння. Досить поглянути на колір полум'я, як стане ясно, який же коефіцієнт корисного використання газу. Червоне полум'я означає, що згоряє не більш як 25 відсотків газу, решта — в трубу, небо коптити. Вивернутий до відказу пальник — це шкода, а не користь.

Мало хто про це замислюється. А варто. І стежити за вимірювальною апаратурою треба, вчасно її регулювати. Хто це має робити? Спеціальна контрольна служба.

1972 року, коли в Західній Європі запровадили облік користування газом за лічильником, споживання знизилося на 30 відсотків. У багатьох країнах так обліковують і витрату води, і доцільність витрат газу на випуск тієї чи тієї продукції. Надто дороге задоволення випускати поганий товар і витрачати при цьому валютний газ. От на чому грунтується багатство тих країн! А в нас хтось колись визначив смішну ціну за літр бензину, кілограм ковбаси. От і тішимо себе досі спогадами про ті ціни замість того, щоб почати жити нормальним життям цивілізованих людей.

Усі дороги до Риму ведуть через... Україну

Так уже повелося, що геополітично держава наша розташована в центрі Європи. І хоч би як хто хотів, але всі нафто-продукто- й газопроводи, лінії електропередач, що перетинають нашу територію, є власністю України.

У самі лише магістральні трубопроводи вкладено більш як 10 млрд. доларів. Це велетенські основні фонди, які мають працювати на розвиток нашого народного господарства. Та поки що відбувається протилежне. Транспортування російських енергоресурсів стає не лише збитковим для нас, а й спустошливим. Трубопроводи експлуатують не один десяток років. Їх утримання, ремонт вимагають чималих вкладень. Чиїх? Чи лише українських?

Світовою практикою визнано, що країна, яка займається транзитом газу, покладає на себе величезну економічну, політичну й екологічну відповідальність. Транспортувати газ густонаселеною територією — це величезний ризик. Мало того, це — додаткові видатки. Сьогодні приводна потужність кожної компресорної станції становить 80 тис. кіловат/год. Турбіна споживає паливного газу до 100 тисяч кубометрів. І виходить, що пропустити по трубах російський газ ми можемо лише тоді, коли витратимо на це... закуплений у Росії на свої ж таки грошики паливний газ. Безглуздя?

І ще — задачка без відповіді. Невже жодних компенсацій не варте спалювання величезної кількості кисню під час супутніх транспортуванню процесів? Але ж ми в себе створюємо екологічно складну ситуацію. За це нам мають платити. А поки що лише ми сплачуємо якісь міфічні борги.

Коли 1968 року підписували один із перших контрактів Союзу на транспортування газу до Європи, тоді вже існувала плата за транзит тисячі кубометрів газу на 100 кілометрів — 1 долар 18 центів плюс постачання палива на всі турбіни.

Звідки взялася ціна у 55 центів, які платить сьогодні Росія за транспортований через Україну газ, незрозуміло.

Такої транзитної ставки ніде в світі нема! А підземні сховища? У нас їх 12. На Прикарпатті Росія закачує у сховища 18,2 млрд. кубічних метрів газу. І все — за копійки. А за світовими цінами порахувати, то зобов'язані були б заплатити до 400 млн доларів. За транзит тисячі кубометрів газу за мінімальною ставкою і за рентабельності 25 відсотків, яку забезпечує Україна, треба платити 1 долар 60 центів. Перемноживши на 120 млрд. кубометрів газу, які пропускаємо щороку, отримуємо вагому суму. За ці гроші уже можна не на кордоні Хутора Михайлівського, а з Франції й Італії везти найдорожчі енергоресурси, і ще залишиться! Та для цього потрібно належно вести своє господарство, з урахуванням знань фахівців, а не інтересів тимчасових політиків. І не боятися за можливі «обхідні ресурсні потоки»: не буде їх, не передбачається ще дуже довго.

Кота салом ще ніхто не злякав

Інститут «Укргазпроект» давно має в розпорядженні техніко-економічне обгрунтування подавання газу з Ямалу через Торжок, Білорусь, Польщу на Гамбург. Лише одна нитка газопроводу з інфраструктурою тягне на 25 млрд. доларів. За сьогоденного економічного становища в Росії — сума непідйомна. Західні інвестори теж не поспішають вкладати гроші в такий складний проект. Та наявні багаторічні контракти на постачання російського газу. Їх треба виконувати. Як? Поки що винятково через Україну.

З 1997 року Росія за контрактом має збільшити подавання газу в Туреччину і Грецію на 17 млрд. кубометрів. І знову ж таки, попри прогнози науковців — авторів статті про «обхідні ресурсні потоки», «Укргазпроект» спільно виконує російське замовлення на розроблення трубопроводу «Ананьїв—Ізмаїл».

Наступного року розпочинається будівництво. Україні вигідно його вести, бо будівельний кредит буде купонний, а за газ нам заплатять валютою. Договір з РАТ «Газпром» уже чинний.

Окрім цього є й інші проекти, зорієнтовані на вже наявні газопроводи. Коли на Уренгої значно впаде видобуток, легше й дешевше буде з Ямалу прокласти туди нитку в 500—1000 кілометрів, аніж будувати нову. Не вороги ж росіяни самі собі.

Ось чому всі ці розмови про нехтування України як партнера з транзиту можуть справляти враження на політиків чи дилетантів в економіці. А фахівців турбує зовсім інше.

Сьогодні Україна за транзит отримує лише 500 млн. доларів, тоді як має отримувати 3,2 млрд. (згідно з розрахунками «Укргазпроекту»). Та чи згодиться з таким розрахунком Росія? Змушена буде згодитися, вважає Роман Михайлович Макар, як і ми змушені були погодитися з умовами щодо Чорноморського флоту. Лантухами й цистернами своє паливо на експорт не возитимуть. А ми ж виставимо ціну нижчу за середньоєвропейську. Це й буде побратньому. Але брат братові рівня лише тоді, коли в обох копійка дзвенить у кишені й вони з легким серцем пригощають один одного, не заглядаючи при цьому один одному до рота.

До речі, Чехія, зовсім безресурсна країна, отримує свої 17 млрд. кубометрів газу саме за рахунок транзиту, правильно проводячи незалежну політику.

Пропозиції з цього приводу нещодавно відправлені «Укрнафтогазпромом» Кабінетові міністрів, Верховній Раді й уже підготовлено проект постанови.

Рубець національної гордості

Ці документи випало побачити у кабінеті в Романа Михайловича Макара, де розмова наша безпосередньо торкнулася його унікального інституту й можливих перспектив розроблюваних там тепер проектів. Макар поскаржився на те, що ще за часів Союзу лише в Львіві спеціалісти «Укргазпроекту» заробили 350 млн. доларів. Усе пішло в «закрома Родины» й навіть комп'ютер не зласкавилися тоді купити союзні власті.

Не дуже легко доводиться виживати інститутові й тепер, хоча грошей у держави й не просить. Не душили б тільки податками за дорогу інтелектуальну працю, з якої користається замовники майже всіх країн світу, де розвинена нафтогазова промисловість.

Україна, з'ясовується, завжди славилася своїми спеціалістами в цій галузі: і вченими, і практиками. Тож чи не настав час згадати про це й мобілізувати собі ж на службу весь свій, розкиданий по світові потенціал? Тільки займатися цим треба професійно, з любов'ю, маючи, як висловився Роман Михайлович, рубець національної гордості на серці. Адже ми не якісь там первісні люди, що з пальми злізли, і не новачки на цьому життєвому стадіоні. Он яку Софійку тисячу років тому звели, досі око й душу радує. А послухати деяких наших лідерів, досада проймає! Наче й немає для нас інакшого шляху, як плестися у хвості чиїхось задумів. Та природа вдруге дарує за менший час, ніж у нас закон «визріває». То скільки ж його очікувати, та ще й толкового? Хоч би такого вкрай потрібного — про трубопровідний транспорт та окремо про транзит через територію України.

Говорячи про це, Макар знову хитро дивиться на співрозмовника. А я, так наче винна, відводжу погляд. І раптом упираюся в табличку на директорському письмовому приладі: «Посміхайтеся! Шеф задоволений!» Піднімаю очі. Макар посміхається.

На знімку: Р.М. Макар.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Бувальщина про те, як Юрій Ґагарін підмінив Олексу Довбуша...

СЕРЕД найтяжчих жертв війни, яка на західних теренах України тривала майже десять років після салюту Перемоги, є втрата родинного коріння. Її годі вимірювати, підраховувати. Та не одне покоління ще відчуватиме біль розірваного ланцюга...

У степах йому снилися гори

Раннє дитинство залишило у пам'яті Юрія Кіф'яка лише один образ: гори, смереки. Вряди-гори цей образ виринав у підсвідомості жителя безкраїх казахських степів, мов фатаморгана: було — неначе й не було... Та якось потрапила до рук книга «Від Путивля до Карпат», надибав там на прізвище однофамільця і боляче защеміло серце: а може, все-таки було? Може, там, у далеких Карпатах, його коріння? Відлуння цього болю долинуло до Батьківщини і родина розшукала його.

... Сина провідника УПА Шугая (підпільна кличка) зустрічали усім селом. У Микуличині на Івано-Франківщині проживає кілька десятків його родичів. Гість із Казахстану слухав історію своєї славної і шанованої родини й просив вибачення за те, що не знає жодного українського слова. 1947 року його, п'ятирічного хлопчика, разом із 74-річною бабусею Оленою відправили у Казахстан. Там жили у землянці, де тулилося 30—40 чоловік — жінок, дітей, стариків. Коли бабуся захворіла, хлопчика забрали до дитбудинку і там обчухрали коріння — змінили дату і місце народження. Замість Микуличина записали село Піонерське Осакарського району Карагандинської області. Від 14 років працював у колгоспі, дістав притулок у багатодітній родині росіян, яка допомогла йому стати на ноги. Вивчився, вийшов у люди. Нині керує Осакарською районною кооперацією. Живе заможно. Має власний будинок, автомашину. У чужих землях з'явилися нові корінні — дві доньки мають власні сім'ї, підростає син-старшокласник.

Юрій Юрійович Кіф'як разом із братами і сестрами, вуйками і тітками обійшов гори, де колись воював його батько, помолився біля тієї ялиці, де він трагічно загинув від руки зрадника у липні 1948 року. А прощаючись, сказав:

—Я хочу тут жити, тут померти.

Його численні родичі порадилися і вирішили збудувати гуртом для Юрка та його сім'ї хату в селі. У серпні він збирається приїхати сюди знову, уже з дітьми.

...Шугая видав зрадник Михайло Савчук. Спочатку він був серед вояків УПА, потому покаявся і дістав у винагороду посаду завмага. Відтак, згадують старі люди, зробив велику розтрату і заради прощення цього гріха погодився знищити Шугая. А в криївці його вважали за свого — у чужому таборі. «Свій» зняв із мертвого Шугая чоботи, ремінь, портупею. За «подвиг» йому подарували наган. Він верховодив у селі. За підлість батька розплатилася перед Богом його 12-річна донька. Він ненароком убив її, коли чистив карабін. А його самого спіткала собача смерть: почав упадати біля чужої жінки і її чоловік захистив честь сім'ї з ножем у руках.

Це лише один із епізодів майбутньої книги про повстанців, матеріали до котрої збирає нині директор Яремчанського музею національно-визвольних змагань Роман Флис. До 1992 року це був музей партизанської слави. Напередодні 50-річчя Перемоги у музеї відкрили новий розділ, присвячений ОУН-УПА. Роман Флис не має наміру змальовувати історію УПА, життя своїх земляків лише героїчними барвами. Правдива історія не обходиться без гірких пілюль. Та й нині колишні вояки УПА продовжують ковтати ці «пілюлі», хоча часи змінилися.

«Як високо я літаю»

— Запишіть собі: за десять років усе буде гаразд, — майже в унісон переконували мене сестри Явдоха і Олена Бойко. В очах у двох ясновидиць-оптимісток — біль, розчарування, ґіркота. Тоді на чому ж вибудувана їхня віра у світле майбутнє України? Я намагалася збагнути це, слухаючи сповіді колишньої станичної Явдохи і колишньої кур'єрки УПА Олени.

Зовсім юні дівчата приєдналися до вояків слідом за братом Василем. Зробили це свідомо. Брата було засуджено на 25 років, він загинув у таборах. Батько після десятирічного перебування в таборах прожив лише півтора року. Десять років провела у таборі Явдоха, Олені «поталанило» — обійшлося побоями у слідчих органах і тяганиною. Їхню хату і господарку свого часу знищили.

— У нас були вівці, бджоли, корови, та й у хаті щось було. А тепер кажуть, що немає документів про конфіскацію майна, а тому й компенсації не буде, хоч ми й реабілітовані. Ми здобували волю Україні, а тепер не хочуть визнавати УПА. А дехто ще й нарікає: де ваша Україна, чи варто було йти до Сибіру? І таке кажуть: «були москалі — був хліб на столі,а прийшла Україна — біда по коліна». Молоді не розуміють нас.

Разом із Оленою, яка проживає із сім'єю в долині села Дора, ми довго піднімалися гірською стежиною до самітньої хатини. Яким же було моє здивування, коли з'ясувалося, що ця стежка зовсім не стежка, яка веде до скель Довбуша, зовсім не стежина, а... вулиця Гагаріна. Що спільного у першого космонавта з цими горами — невідомо. А може, у своєму першому житті він був гуцулом? З приводу космічного найменування «вулиці» Явдоха зіронізувала: «ось бачите, як високо я літаю».

Ніякої матеріальної допомоги, окрім пенсії, сестри не отримують. За змарнованими дівочими літами не тужать («ми здобували Україну»), а нинішню неувагу до себе сприймають із гіркотою, та водночас з дивовижною мужністю і терпеливістю. Тому раз у раз повторювали і наполягали аби пані кореспондентка записала у своєму блокноті і передала сучасним великим і малим політикам їхній прогноз: «за десять років усе буде гаразд».

Скільки ж кольорів у Перемоги?

Перемога в Другій світовій війні має один колір — червоний. Це колір крові. І в Радянській Армії, і в УПА воювали українці і мали спільного ворога — фашизм. То чи ж варто донині з'ясовувати взаємини? Цим керуються політики-миротворці, намагаючись об'єднати ветеранів різних забарвлень в ім'я спільної мети — розбудови незалежної України. У Львові при підтримці органів влади утворено асоціацію учасників Другої світової війни, яку очолив народний депутат України Ігор Юхновський. Але справжнє примирення без участі держави неможливе за умов, коли одним дістаються пільги і нагороди, іншим — право співати досхочу «Хлопці, підемо, боротися будемо за Україну»...

Деякі ветерани Радянської Армії із Дрогобича відмовилися від російських медалей. Я попрохала військового комісара Михайла Петрика прокоментувати цей факт.

— То їхнє право — брати чи не брати медалі. Та я вважаю, що люди, які воювали, повинні взяти нагороди. Мене роздратувало те, що на цій медалі зображений Кремль. Чому Кремль? Нехай би був солдат із Трептов- парку. Сором для держави, що вона не має своїх нагород. Та є проблема важливіша. Це — призов. Я запрошую до себе представників різних партій, щоб вони допомогли працювати з призовниками.

На думку військового комісара Дрогобича саме виховна робота з призовниками, які не дуже поспішають, лагідно висловлюючись, на службу до Української армії, могла б об'єднати ветеранів. Та поки що вони ходять різними дорогами. І Явдоха Бойко, спираючись на палицю, самотужки долає свою круту стежину з почесним найменуванням — вулиця Гагаріна...

Львів — Івано-Франківськ — Яремча.

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

Іномарка, в яку сяде не кожен рекетир...

БУВАЮТЬ РЕЧІ — ну просто до смішного безсоромні. Ось приклад. У березні ц. р. у Міністерстві України в справах національностей, міграції та культів з'явився на світ Проект «Державної програми збереження і підтримки російської культури в Україні до 2000 року». Документ розкритикувала «Просвіта», недавно ж у телеефірі, а потім і в пресі наш шановний письменник С. Плачинда назвав міністра Шульгу та його заступника Чілачаву зрадниками, крім того, запропонував Чілачаві: їдь у Грузію і там агітуй за російську культуру... Якби навіть грузин Рауль Чілачава не віддав 25 років українській культурі — все одно отаке соромно чути від українця, з українського телеекрана. Від цього недалеко до поліцейської термінології на зразок «лиц кавказской национальности» і тому подібних ганебних речей.Той делікатний (як усе, що стосується україно- російських взаємин останнім часом) міністерський документ справді потребує прискіпливого розгляду, він на те й проект, — але розгляду наукового, а не отакого! Коли при цьому ображають хоч одного «інородця» й пропонують йому забиратися з України — я готовий скласти йому компанію — бо не хочу жити в такій Україні.

Отже, слово Раулю ЧІЛАЧАВІ.

— Одразу після здобуття Україною незалежності було прийнято Декларацію прав національностей. Потім — Закон про національні меншини. А згодом з'явилось і наше міністерство. Воно специфічне, до певної міри пропагандистське, в тім сенсі, що нам треба зберігати міжнаціональну злагоду. Адже свого часу за незалежність голосували 87 відсотків населення, а українців на Україні 73 відсотки, отже, великий відсоток неукраїнців голосували теж, бо — вірили. А ще, пригадуєте, їм було обіцяно, що росіяни житимуть в Україні краще, ніж в Росії, а євреї — краще, ніж в Ізраїлі.

Отже, маючи Закон, міністерство мусить відповідно працювати, захищати нацменшини. А проблема російської мови та культури в Україні існує, вона не вигадана і на неї не треба заплющувати очі.

— Але ж у контексті взаємин цих двох культур є теж проблеми, і комусь ваш документ про захист Російської культури небезпідставно може здатися провокаційним...

— Звичайно, в Україні сьогодні дуже важко обстоювати будь-яку «російську» програму, бо Україна зрусифікована — далі нікуди. Я прекрасно розумію біль українців, що багато літ терпіли русифікацію. Тепер — українізація, але я не думаю, що кращим її шляхом є совєцько-насильницький. Якщо ми будуємо демократичну державу, то мусимо підходити до цього диференційовано, а за один день усі не заговорять державною мовою, як би я того не хотів, а я цього хочу теж.

Так-от, наше міністерство запланувало розробити програми розвитку й збереження культур усіх значних національних меншин — росіян, поляків, євреїв. Першою з'явилась «російська» програма — з різних міркувань, бо все ж українсько-російські відносини тривалий час визначатимуть нашу долю. Та й, зрештою, російська культура в Україні є частиною української культури.

Я не автор того документа, я лиш підписував супровідного листа. «Вечірка» навіть писала, що мені той документ «підсунули». Не хочу нікого звинувачувати в тому, що «підсунули» — документ робився у нас, я є заступником міністра, а отже, несу відповідальність — підкреслюю — за проект.

Повторюю: такі програми розроблені нами й щодо культур інших меншин, до 1 вересня ми мусимо подати їх на розгляд Кабміну. Нами, разом з Мінкультури, розроблено концепцію розвитку культур нацменшин України. Про це чомусь не говорять. А ще нами розроблена програма підтримки культури в українській діаспорі, насамперед східній діаспорі, тобто, в Росії — про це теж мовчать. Печально інше — на все це потрібні десятки трильйонів карбованців, а їх у держави нема.

— А скільки коштує ота, розкритикована програма?

— На рік на потреби всіх нацменшин, не тільки російської, нам дають 5 млрд. українських карбованців, це десь 32 тисячі доларів, на ці гроші можна купити хіба іномарку, і то в неї не кожен рекетир захоче сісти. Так що наші критики можуть бути спокійні, за ці гроші всерйоз ніяку меншину не захистиш. Відверто кажучи, це схоже на державне лицемірство: є міністерство, воно щось робить для нацменшин, але грошей все одно не вистачає, хіба що вибірково, на якісь пріоритетні напрямки.

— Які ще відгуки на проект «російської» програми були?

— Одна знайома телефонує: ах, я вас так шанувала, але я не можу дозволити, щоб росіяни вчилися тут на мої гроші. Смішно: ті «росіяни» — такі ж громадяни України, як і вона, і такі ж платники податків. Я не русифікатор, але доводити це нікому не буду, я це доводив своїм життям, віддавши 25 років україністиці. Мені дорікає Плачинда, що я тут видав свої посередні вірші і «з'їв папір» у хороших українських поетів. Що якби мені в Грузії дорікнули за те, що я видав там Шевченка, Франка — і це «з'їло папір» у грузинських поетів?!

— А співвітчизники справді не дорікали?

— Коли була громадянська війна в Грузії, дехто казав: що це ти там сховався? Я відповів: не бачу, в кого мені стріляти в цій війні.

— Ваша дружина українка, ви маєте двох синів, вони розмовляють по-грузинськи?

— Читати вміють, але не розмовляють, і це мій великий біль.

— Чим може зарадити ваше міністерство?

— Нічого тут не зробиш, грузинів тут мало, щоб школу відкрити, треба вчитись у Грузії, і колись ми це зробимо. Але хлопці народилися тут, і ніхто їм не зможе сказати колись: повертайтесь, мовляв, туди, звідки приїхали...

На фото: Рауль Чілачава.

Про що говорять

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

ЗАРУЧНИКИ НИНІ В ЦІНІ?

Безперечно, найбільш гучними подіями міжнародного масштабу в червні стали три випадки захоплення заручників: у Боснії, Росії та Японії.

У Боснії серби захопили майже 400 солдатів ООН і використали їх як живий щит від натовських бомбардувань. Спроб до визволення заручників не було. Всіх їх відпустили, коли серби домоглися свого.

У російському Будьоннівську добре озброєний загін чеченців захопив кілька тисяч мешканців міста. Після невдалої спроби звільнити їх російський уряд пристав до вимоги бойовиків. Заручників чеченці звільнили.

У японському Хакодате терорист захопив літак із 350 пасажирами і вимагав звільнення лідера секти «Аум сінрікьо» Асахари. Японські сили безпеки злочинця заарештували, заручники не постраждали.

Отже, ще раз постало питання: як діяти владі в таких випадках? Адже якщо в Японії все скінчилося нормально, то в Будьоннівську, де ситуація була багато складніша, влада все ж пішла на штурм. Скінчилося це жертвами серед заручників і спецназівців, а також вотумом недовіри, висловленим Думою уряду. На тлі російської і боснійська історія здається спокійною і навіть якоюсь інтелігентною.

Поки що теоретики боротьби з такими явищами сходяться на думці, що завжди потрібно йти з терористами на переговори, а до силових дій вдаватися лише в крайньому разі. Але водночас — уникати значних поступок: «перемоги» одних терористів можуть стати спокусливими для інших. Є думка, що червневий ланцюг захоплень заручників спричинений саме успіхами попередніх акцій. Щоправда, не пощастило останньому, японцеві. Та чи зупинить це наступників?

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Поки ще не в ЄС. Однак надія є

З ПЕРШОГО липня Франція позбудеться свого пріоритетного становища в ЄС, передавши кермо влади в Європейському Союзі Іспанії.

Як відомо, країни-учасниці протягом півроку, дотримуючись черговості, главенствують у ЄС. Після президентства Іспанії лідируючу позицію в Союзі обійматиме Італія, а далі — Ірландія. Пріоритетне становище надає міністрам головуючої держави право вести всі збори Ради Міністрів. Окрім того, ця країна має значний вплив і несе відповідальність за формування і презентації політики Європейського Союзу.

Зовсім недавно, 9 травня, Європейський Союз відзначив свій 45-річний ювілей. Цього дня 1950 року міністр закордонних справ Франції Роберт Шуман проголосив: для розбудови нової Європи Німеччині та Франції — країнам, що стояли у другій світовій по різні боки барикад, — необхідно подати одне одному руки. Суть пропозиції — франко-германське виробництво вугілля і сталі — поставити під контроль організації, відкритої також і для інших європейських країн.

Так виникла Європейська вугільно-сталеливарна співдружність, яка і стала фундаментом Європейської Економічної Співдружності (ЄЕС).

Об'єднавшись для виробництва вугілля і сталі, західноєвропейські країни дотримуються загальної політики в сільському господарстві, торгівлі, соціальній галузі, захисті навколишнього середовища, освіті, співробітництві з третіми країнами.

Успіхи Європейського Проекту засвідчує вже той факт, що кількість країн-учасниць збільшилася з 6 (1952 року) до 15. Нещодавно до цієї організації приєдналися Австрія, Фінляндія і Швеція. Своєї черги чекають Туреччина, Кіпр, Мальта, Швейцарія, Польща і Угорщина, які офіційно заявили про бажання стати членами ЄС.

За прогнозами Посла Європейської Комісії Луїса Морено — до 2000 року кількісний склад Союзу розшириться до більш як 20 держав.

Україна також прагне встановлення стабільних зв'язків з ЄС. Ключовим елементом стане Угода про партнерство і співробітництво, яку вже підписано, але вона ще не набрала чинності через тривалий процес ратифікації. У нашій країні створено Міжміністерський координаційний комітет з питань відносин з Європейським Союзом.

Вже відбувся перший офіційний візит Європейського Парламенту до України. Делегація мала зустрічі з Головою Верховної Ради О. Морозом, Президентом України Л. Кучмою, Прем'єр-міністром Є. Марчуком парламентськими комісіями.

Зокрема, підтримку одержали як взяте Україною зобов'язання щодо закриття Чорнобильської станції до 2000 року, так і пропозиція про створення в зоні станції Міжнародного науково-технічного центру.

Говорити про інтеграцію України до ЄС ще зарано. Але відносини нашої країни з Європейським Союзом протягом наступних півроку коли й не стануть більш дружніми, то принаймні не послабшають. Це засвідчує і факт ратифікації парламентом Іспанії Договору про партнерство і співробітництво.

Володимир САВЦОВ, «Голос України»

Не в грошах щастя, але співпраця не завадить

ЗАВТРА розпочинається візит в Україну Голови Державного Великого Хуралу Монголії Нацагійна Багабанді. Йому — сорок п'ять років, за професією — інженер-харчовик (до речі, закінчив Одеський технологічний інститут харчової промисловості). Пройшов багато щаблів в ієрархії Монгольської народно-революційної партії — аж до посади секретаря ЦК МНРП. З 1990 року Голова Державного Великого Хуралу.

У програмі візиту — переговори з Президентом, підписання спільних документів, обмін думками щодо практики парламентаризму, встановлення тісних зв'язків між Верховною Радою і Хуралом. І хоча ситуація у монгольському й українському парламентах — різна (у Хуралі, де засідають 72 депутати, лише п'ятеро з них вважають правою опозицією), мабуть, обмін досвідом і певні практичні кроки, зокрема створення «групи дружби» депутатів, які працюють у Києві й Улаанбаатарі, принесе серйозну користь.

За радянських часів про Монголію у нас знали «все і вся». Братня країна, у зовнішній політиці орієнтується на СРСР, радо приймає у себе (якщо звідси випустять) спеціалістів різних професій. Звідти Україну постачали рудою, а наші модниці шикували у монгольських дублянках.

Із вступом Монголії до РЕВ на сонце наповзли перші хмарки: не всі члени цієї організації, зокрема НДР, бажали «сусідувати» у ній з країною, менш розвиненою за них. Нормалізація радянсько-китайських відносин відсунула Монголію на задній план у політичній сфері. Результат не забарився: працелюбний монгольський народ одержував дедалі меншу допомогу у важкій боротьбі за економічний розвиток країни. А після розвалу радянської імперії взагалі залишився сам на сам з власними проблемами.

Проте — руки не опустив. Тимчасовий повірений у справах Монголії в Києві Дашнян Ядмаагійн в ексклюзивному інтерв'ю «Голосу України» розповідав про хід монгольських реформ, зокрема підкреслив, що сільське господарство — основна галузь економіки — повністю приватизована.

Дипломат, звичайно, наголошував на позитивних моментах у монголо-українських відносинах. Але куди подітися від ситуації, коли щорічний товарообіг між нашими країнами становить... чотирнадцять мільйонів доларів?

Проте, як казали «до ринку», не у грошах щастя. Практична відсутність ділових відносин між нашими країнами призводить до небажаних перекосів і у політичному плані. Яскравий (на жаль) приклад — металургійний комбінат в Ерденеті, куди свого часу поїхали — для реконструкції і розвитку цього монгольського «об'єкта номер один» — приблизно сім тисяч радянських спеціалістів. Половина з них працює там і тепер, причому переважна більшість — люди з України. І досі практично жоден з них не став громадянином нашої держави. Не через відсутність патріотизму або політичну пасивність, аж ніяк! З'ясувалося, у Монголії не акредитовано жодного нашого дипломата — отже, не працює жодна дипломатична установа, яка взяла б на себе відповідні функції.

Монголи люб'язно надали Україні будинок для посольства в Улаанбаатарі. Приїжджала туди делегація українського МЗС, звернулася з проханням дещо перепланувати будівлю. Все було зроблено, і ось... майбутнє посольство вже чотири місяці стоїть порожнє. І це тоді, коли у Києві ще багато років тому було відкрите Генеральне консульство Монголії, згодом підвищене у дипломатичному статусі до посольства.

Підписані документи — якщо не працювати над їх втіленням у життя — залишаються звичайними папірцями. Візит спікера Хуралу може дати серйозний імпульс розвиткові відносин між нашими країнами. Для України прийшов час знову відкривати для себе Монголію.

Еліт-клуб

Валентина ПОЛІЩУК

На дні народження у королеви

ТАК-ТАК, я була запрошена на день народження до Її Величності Королеви Єлизавети Другої.

Якщо бути точнішою, то королева народилася в квітні, але цю подію в Англії відзначають аж до середини червня грандіозними феєрверками, парадами й різноманітними розкішними прийомами. За своїм розмахом і вкладеними коштами особисте свято коронованої особи стало справді всенародним. Отака непорушна вже протягом кількох віків традиція у країнах Британської Співдружності.

Запрошена я була, звичайно, не до Великої Британії, а на прийом, який зорганізувало посольство її в Україні. Слід відзначити, що газон, по якому поважно походжали гості з бокалами чудових напоїв у руках, хоч і не стрижуть, як в Англії, 200 років, проте мав такий привабливий вигляд, що навіть дивно: чи він у нас так збережеться? Мабуть, і справді треба стригти і поливати. Але найцікавіше, звичайно, було спостерігати за гостями. І холодно-поважний глава адміністрації Президента Дмитро Табачник, за яким тягнувся хвіст бажаючих простотаки тут «вирішити питання», і високопоставлені особи українського МЗС в оточенні високоповажних народних депутатів, яких і тут не полишали справи державницькі. Щоправда, від них відокремився Іван Заєць, зайнятий більше своєю референткою, без якої він — ані кроку: а раптом щось занотувати нагальна проблема? І політологи і, звичайно, журналісти, яким теж випала честь.

Більш ніж комфортно почувалося жіноцтво — дипломатична еліта. Не заздрісна я, але, спостерігаючи за елегантними жінками з чудовими манерами, які легко й невимушено, переходячи з англійської на французьку чи німецьку, українську чи російську, спілкувалися з колегами-чоловіками, посміхувалася і собі, й решті наших жінок, які після роботи втискуються в переповнені міські автобуси, трамваї, вагони метро з важенними сумками.

Проте й переконалася: справді, в моді — крислаті капелюшки з соломки, лляне вбрання різноманітних, але пастельних розцвіток, прикраси з натурального каміння або елегантна біжутерія. А от взуття... Журнали, мабуть, трохи обманюють. Виявляється, справжні леді не носять черевичок на височенній і тонкій «шпильці», а надають перевагу спокійній елегантності у взутті: середній — не вище 8 см — каблучок.

А найелегантнішою (повірте мені) була чарівна аташе з питань преси і культури посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні Анка Фельдгузен: строгий костюм кольору молодої трави — спідниця трохи нижче коліна, капелюшок з широкими крисами, крихітна сумочка і черевички — все густого синього кольору. Завершувала цей ансамбль вишукана ниточка білих перлин. Звичайно ж, усе це чудово вписується в срібластий Анчин «Мерседес».

А серед чоловіків неперевершеним був народний депутат Сергій Головатий у своєму супер-модному, кольору натурального льону, лляному, трохи зім'ятому костюмі (шик: льон тим і чудовий, що найкраще мнеться).

А все решта — день народження, як і належить королеві: шампанське, віскі, коньяки — все найкраще, наїдки — суто по-англійські: розеточки з грибами такі крихітні, ніби готували їх дитячі руки, вишколені офіціанти (навіть не віриться, що ці наші дівчата й хлопці можуть так зневажити нас на своїх робочих місцях).

Дай Боже, здоров'я Королеві! Многая літа.

Рецепт від пані посла

З ЧИТАЧАМИ «Голосу України» ділиться рецептом традиційної бельгійської страви Надзвичайний і Повноважний Посол Бельгії в Україні пані Інгеборг Крістофферсен.

Ватерзой

Ця страва нагадує дуже густий — доброї густоти сметани — суп. Для її приготування слід заготовити такі продукти: одну курку, білі овочі — цикорій, 2 великі цибулини, 6 цибулин порей-цибулі, 1 корінь селери, 2 корені фенуя, 40 грамів борошна, 40 грамів вершкового масла, спеції, 50 грамів сухого білого вина, склянку вершків, 4 жовтки, сіль.

У чотирилітровій каструлі відварити курку. Коли вона захолоне, зняти шкірку, вийняти кісточки, м'ясо дрібно нарізати. Бульйону повинно бути 2 літри.

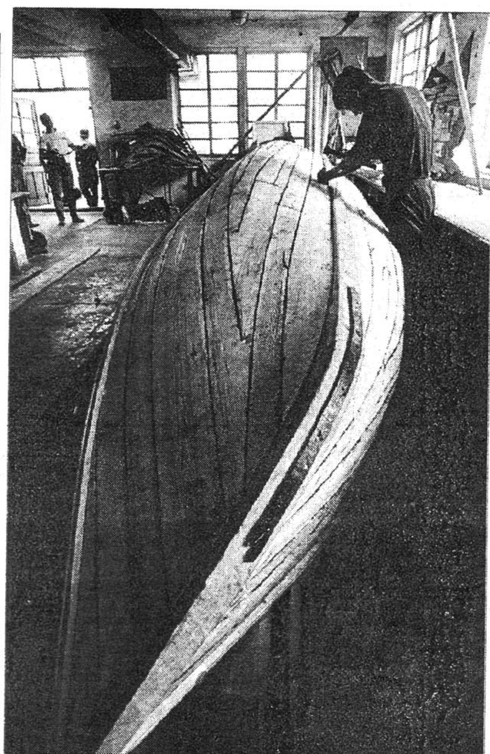
Овочі, нарізані соломкою (крім картоплі, яку слід відварити), бланшувати в киплячому маслі (овочі повинні бути білими і не дуже м'якими). Додавати потроху заготовлений бульйон, вино, вершки, готувати протягом 10 хв. на слабкому вогні. За хвилину до готовності додати до страви заздалегідь збиті, чотири сирі жовтки, все розмішати, сіль і спеції — на смак. (Картоплю в страву кладуть не обов'язково — як на чий смак).

Розкласти приготовлену страву в супові тарілки так, щоб нарізана соломкою картопля була в центрі, а м'ясо зверху, прикрасити кропом і петрушкою, можна ще й дрібно нарізаним щавлем. Страву подавати гарячою.

Замість курки можна використати рибу-тріску або (це вже зовсім добре) омари.

Смачного!

Людмила **МИКИТЮК**, «Голос України»

ЛОВИСЯ, РИБКО, ВЕЛИКА Й МАЛА

(Початок на 1-й стор.).

Місто продає її у фірмових магазинах, бартером вимінює на дефіцитну нитку, з якої взимку плете сіті, щоб влітку знову ловити рибу. Щоправда, минулого року улов був майже на сто тонн більший, ніж нинішнього. І база, де приймають рибу, — на острові, за 25 кілометрів від міста. Один тільки річково-морський бог знає, як рибалки живуть там тижнями, не маючи навіть холодильників. У спеку запас домашнього провіанту витримує щонайбільше півдня. А ви, мабуть, собі думаєте — в такому благодатному місці не рибою єдиною.

Ех, ловися, рибо...

На фото: цех, де виробляють човни. Училищ, де навчали б премудрості цієї справді найдревнішої професії, нема. Метод передають з покоління в покоління;

заповідник «Дунайські плавні». Пелікани;

земля у Вилковому дефіцит, городик у бабусі 3х3 метри;

дунайський короп-шаран.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Актуальне інтерв'ю

Валентин ВЕРНОДУБЕНКО, Укрінформ

Чи зможе Київ стати другим Ганновером?

БАГАТО киян пам'ятають, який ажіотаж викликала років п'ятнадцять тому виставка комп'ютерних технологій, що вперше приїхала до України із США. Нині комп'ютерними виставками нікого не здивуєш. Однак навіть спеціалісти були здивовані успіхом міжнародної виставки «ЕнтерЕКС-95 — сучасні інформаційні технології», яка відбулася в Національному виставочному центрі в Києві. Успіх її перевершив всі сподівання і самих організаторів, якими були фірма «Євроіндекс» і Міжнародний інститут ділової інформації.

На запитання кореспондента Укрінформу відповідає президент фірми «Євроіндекс» Валерій ПЕКАР.

— Я вірю, — говорить він, — що в недалекому майбутньому столиця України може перетворитись на місто великих міжнародних виставок і ярмарків, адже зручне географічне положення Києва на стику кількох цивілізацій — наше національне багатство.

— Але, приміром, комп'ютерна виставка «ЦеБІТ» збирає в Ганновері представників майже шести тисяч фірм. Це комп'ютерне шоу приваблює спеціалістів і туристів з більш як ста країн. Журналістів там буває до шести тисяч. І тут до Ганновера нам явно далеко.

— Це вірно, але становище змінюється з кожним роком на краще. Суджу знову ж таки по «ЕнтерЕКС-95». Вона набула фактично статусу загальнонаціональної: на ній були представлені практично всі регіони України — близько 130 учасників, в ній брали участь представники найвідоміших світових компаній «Ай-Бі-Ем», «Діджітал», «Еппл», «Ейсер». Особливо приємно було побачити стенди вітчизняних компаній «Квазар-Мікро», «Вектор», «Велес», «Ай-Сі-Ес» та інших. Їхні вироби не поступаються перед кращими світовими зразками.

— Україна, на вашу думку, зможе стати потужною комп'ютерною державою?

— Так, вона вже поступово стає нею. В країні є і хороші спеціалісти, і технології. Дає надію й те, що у молоді великий потяг до електроніки. Інтерес до таких виставок у нас величезний. Уявіть зал, в якому близько ста місць, а в ньому ми проводимо суто спеціальний семінар. До залу втискується більш як 200 чоловік, причому багато з них ніхто спеціально не запрошував. Вони приїхали з різних міст поспілкуватися з колегами, яких знають тільки по електронному листуванню.

— Можна сказати, що виникла своєрідна привілейована каста людей, які розуміють одне одного з півслова, як радіолюбителі, а іншим важко з ними спілкуватись. Чи так це?

— Якоюсь мірою, так. Але якщо у радіолюбителів професійна мова взагалі не змінюється роками, то в комп'ютерних технологіях новий продукт створюється кожні три-чотири місяці. Прислухайтесь, як розмовляють спеціалісти в цій галузі, і ви зрозумієте, що у них не тільки своя мова, а й свій фольклор.

— Ви якось сказали, що виставочний бізнес для вас не головний. Якими видами діяльності займається фірма?

— Ми її замислювали і створювали як спеціалізоване інформаційно-видавниче підприємство, яке працювало б на комп'ютерному ринку і забезпечувало споживачів необхідною інформацією. Тому разом з Міжнародним інститутом ділової інформації почали випускати спеціальний журнал «Хот Лайн», який нині користується авторитетом серед електронників, видаємо різні каталоги, недорогу навчальну літературу, довідники. Але враховуючи, що виставки є ефективним засобом демонстрації інформаційних технологій, ми почали поєднувати видавничу діяльність з їх проведенням.

Мета виставок — допомогти виробникам, споживачам, творцям комп'ютерів швидше знайти одне одного, зав'язати корисні ділові контакти. Нещодавно фірма провела анкетне опитування 200 учасників наших виставок. Оцінювали за п'ятибальною системою. Коефіцієнт корисної дії виставок у середньому становив 4,5 бала. Це значить — 8 з 10 фірм, як мінімум, уклали взаємовигідні контракти.

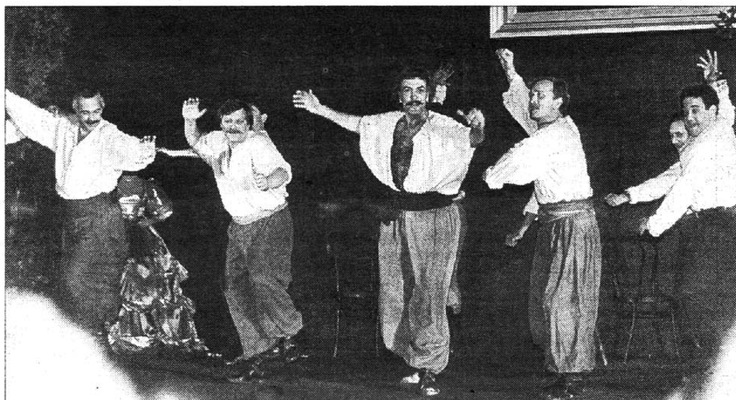
— Кажуть, що комп'ютерні технології не знають кордонів.

— На останній виставці журналісти запитали у мене, чому на флагштоках майорять прапори не країн-учасниць, а фірм? Я навів приклад. До нас на виставку прибув з Парижа представник південнокорейської компанії, сам китаєць, корпорація-його має заводи в 12 країнах, представників — в 60 країнах, головний офіс знаходиться в Азії, штаб-квартира — в Європі, основний обсяг продажу — в Америці. Запитую, який прапор вивішувати? Вважаю, інформаційні технології не мають і не повинні мати кордонів.

— Які виставки «Євроіндекс» організує найближчим часом?

— Вже вдруге ми будемо проводити виставку «Будинок мрії-95, сучасна техніка для дому», яка відбудеться 24—29 жовтня в Києві, і, як передбачають, стане дуже вражаючою. Новинок, думаю, буде багато. Не кажу вже про такі, як холодильник, з якого можна діставати продукти, не відкриваючи дверцят. Безсумнівно, зацікавить багатьох і кольоровий телевізор нового покоління «Панасонік гаоо». Але не будемо випереджати події.

У листопаді фірма готується провести найбільш професіональну виставку «Ентер НЕТ», на якій буде представлено сучасні комп'ютерні мережі і телекомунікації. Вона стане першою такою виставкою в Україні. Коротко ще про одну цікаву виставку, яка відбудеться в квітні наступного року в Києві. Вона демонструватиме банківські та офісні технології. Організуючи таку виставку, ми маємо на меті об'єднати постачальників таких технологій і потенційних споживачів, зауважив Валерій Пекар. Таку експозицію буде розгорнуто в Україні також вперше.

Наталя ПОНОМАРЕНКО, театрознавець

Сезон закриває сам пан гетьман

ПРЕМ'ЄРОЮ вистави «Гетьман Дорошенко» за п'єсою Л. Старицької-Черняхівської закінчує ювілейний сезон столичний театр імені Франка. Сезон був надзвичайно насичений: успішні гастрольні подорожі в Німеччину, Запоріжжя, на аншлагах пройшли нещодавно кращі вистави у Львові.

Але все-таки для театру головне — прем'єри. Вже в перші ж дні сезону вийшла вистава «Маячня удвох» за Йонеско з Богданом Ступкою та Наталею Лотоцькою в головних ролях, потім С. Данченко показав сценічну версію повісті Гофмана «Крихітка Цахес», яка стала справжнім театральним святом. Своєрідним смаком та неординарністю підходу до матеріалу була позначена і прем'єра В. Козьменка-Делінде «С за Кобзарем». Можливо, не всі ще встигли подивитися останню прем'єру — комедію М. Фрейна «Мов близнюки», де молодий режисер І. Грінберг по-новому відкрив чудових акторів Людмилу Смородіну та Миколу Задніпровського. До речі, цю виставу можна сьогодні та завтра подивитися у приміщенні столичного Будинку художника.

А 29 червня франківці, як уже сказано, запрошують глядачів на «Гетьмана Дорошенка» у постановці В. Опанасенка. І драматург, і п'єса — з категорії небуденних. Людмила Старицька-Черняхівська — видатна письменниця, дочка М. Старицького, племінниця М. Лисенка, подруга Лесі Українки. Її п'єса, написана 1910 року, часом нагадує хроніки Шекспіра — могутні пристрасті, досконала психологічна розробка образів. Гетьмана Дорошенка грає Лесь Задніпровський, в інших ролях — кращі акторські сили театру — В. Цимбаліст, В. Розсталний, О. Шаварський, В. Коляда, В. Мазур, Галина Семененко, Інна Капінос, Ірина Дорошенко, Леся Липчук.

На фото Олександра КЛИМЕНКА: коронний номер франківців — козаки з «Енеїди».

Людмила МИКИТЮК, «Голос України»

На ярусах і в закапелках

НА ШІСТЬ ДНІВ Український Дім з усіма його ярусами й більшістю закапелків відданий Другому київському художньому ярмарку. Тьма народу, жива музика, шампанське й картини, картини, картини. Два десятки вітчизняних картинних галерей — Київ, Харків, Севастополь, Одеса, Черкаси, Чернігів...

Серед міст, які ярмаркують сьогодні в Києві, є скромні Нью-Йорк та Відень. Плюс кілька спеціальних проектів — «Якби я був німцем» харківської «Групи швидкого реагування» (фото) і вже не в Українському Домі, а в Будинку художника, але в рамках ярмарку французька художниця Катрін Мете-Бюрендт з експозицією «Від Атлантики до Жовтого моря», організованою за підтримки Французького культурного центру.

Ярмарок — це ярмарок. Його завдання — максимум інформації і максимум торгових операцій. Процес формування в Україні мистецького ринку триває.

Нічого не коштує так дешево й не цінується так дорого...

У Міністерстві культури відбулася прес-конференція, присвячена результатам фестивалю «Червона рута», що закінчився в Криму. В.о. міністра культури Микола Яковина назвав цифри: держава витратила на кримську «Руту» 25 мільярдів карбованців — 22 на фестиваль і 3 на відбіркові тури. Ми підрахували, що це приблизно десята частина всіх грошей, виділених Мінкультури на централізовані заходи. Але «рутівська» дирекція, в свою чергу, підрахувала, що фестивальний день коштував у 5—6 разів дешевше, ніж день української культури в Москві чи Білорусі. Тут треба мати на увазі європейську якість апаратури, сцени, світла, традиційні для цього фестивалю; участь конкурсантів із 49 міст України; те, що 23 композитори та аранжувальники написали для фіналістів практично новий репертуар — якраз ця кухня «Рути» й дала найсерйозніші результати.

— «Рута»-95 істотно змінила обличчя молодіжної музики, — сказав художній керівник фестивалю Анатолій Калениченко. — Виникли нові композиторські й виконавські напрями й стилі, навіть жанри. Наша поп-музика відразу просунулася на п'ять років уперед.

Уперше держава так серйозно підтримала нову урбаністичну, експериментальну молодіжну культуру.

Незважаючи на цю підтримку, яка Мінкультури далася нелегко (і дякуючи в першу чергу таким людям, як Анатолій Мокренко і сам Микола Яковина) і яку Мінфін за можливістю намагався, як завжди, саботувати (основні кошти надійшли на рахунок фестивалю ЗА ДЕНЬ ДО ПОЧАТКУ ФІНАЛУ В КРИМУ) — «Рута» залишилася з чималим боргом. Навіть за умови, що частина фахівців, зокрема головний режисер фестивалю Василь Вовкун, працювала безплатно.

І світить, і гріє

ДВА РОКИ тому видавництво «Смолоскип» (створене у США 1968 року) започаткувало не дуже типову для нас, але приємну річ — стипендії для перспективної творчої молоді України. Перші десятиліття «Смолоскип» спеціалізувався в основному на дисидентах і друкував політв'язнів, нині переорієнтувався на молодих. Разом з творчою асоціацією «500», Спілкою письменників та Асоціацією студентів Києва він провів у Ірпені семінар творчої молоді України. 80 відсоткам учасників було від 18 до 25 років. Це була нова генерація, відмінна навіть від своїх 30-річних колег.

В Ірпені назвали «смолоскипівських» стипендіатів — 95. Голову Асоціації студентів Києва Олега Проценка, 19 років, відзначено за громадську діяльність; Світлану Олешко, 22 роки, — за створення Харківського драмгуртка й підготовку оригінальних постановок за творами М. Хвильового, В. Симоненка й Г. Сковороди; Олександра Чекмишева, 27 років, — за рукописну збірку віршів «На порозі хрещатого неба».

Грамотами видавництва в галузі літератури нагороджені Максим Розумний (за есе «Генеза української національної ідеї в першій половині XIX століття»), Надія Дичка (за збірку віршів «Дорога»), Віктор Виноградов (за збірку віршів), Неда Неждана (за збірку віршів «Котившиня»), Ростислав Мельников (за рукописну збірку віршів) та Андрій Коктюха (за детективну повість «Шлюбні ігрища жаб»).

Директор видавництва Осип Зінкевич зауважив, що, даючи літераторові стипендію, «Смолоскип» бере на себе зобов'язання якнайшвидше видрукувати його роботи.

Юрій МИЦИК, доктор історичних наук,
професор Дніпропетровського державного університету

КОНОТОПСЬКА БИТВА 1659 РОКУ

В ІСТОРІЇ кожного народу є події, які постійно оточені атмосферою вдячної пам'яті нащадків. Якщо взяти тільки військову історію, то побачимо, що, наприклад, поляки з особливим пієтетом згадують про перемоги під Грюнвальдом та Рацлавіце, росіяни — на Куликовому полі, німці — під Ватерлоо та Седаном... Ці переможні битви у ході справедливих війн були спрямовані на визволення свого народу від іноземного панування, на оборону своєї незалежної держави... Тому й вивчають історію цих битв на шкільних лавах, тому й пишуть про них книги і знімають фільми, тому на честь їх учасників споруджують пам'ятники.

І тільки в умовах колоніального стану країни така традиція порушується, бо загарбники прагнуть стерти ці славні події з пам'яті поневоленого народу. Класичним прикладом може служити історія з Конотопською битвою. У ході цієї битви, що відбулася 9—10 липня (29—30 червня) 1659 року, українська армія вщент розгромила окупаційні російські війська.

Через несамостійне становище України в історичній науці насаджувалися ті концепції, ті погляди на історичне минуле, які відповідали інтересам іншої держави. Конотопська битва цим інтересам аж ніяк не відповідала. Більше того, вона нагадувала російським великодержавним шовіністам про найбільшу в Європі воєнну поразку, і поразку саме від українців. Ця згадка для їхньої імперської свідомості була аж надто болючою...

Перш ніж повести мову безпосередньо про Конотопську битву, треба стисло охарактеризувати ті історичні умови, котрі її викликали. Отже у розпал Національно-визвольної війни українського народу проти Речі Посполитої Богдану Хмельницькому довелося укласти військово-політичний союз з Московською державою (1654 року). При всіх недоліках, незавершеності, неповноті цього договору, він все ж був рівноправним, а значить і взаємовигідним, відкривав дійсно широкі перспективи для нормального співіснування для сусідніх народів, дозволяв їм вирішити свої кардинальні завдання в руслі історичного прогресу. Однак московський уряд пішов «своїм путьом», з самого початку розглядаючи договір 1654 року як тимчасовий. Тиск з боку Москви на незалежну Україну особливо посилився по смерті Б.Хмельницького. Москва все активніше підтримує за спиною законного українського уряду опозицію, яку очолювали авантюристи та політичні демагоги.

Московські воєводи, що сиділи у Києві зі своїм гарнізоном, все нахабніше втручалися у внутрішньоукраїнські справи, ігноруючи волю гетьмана Івана Виговського, прагнучи закріпитися у головних містах Гетьманщини. Врешті підбурювана ззовні опозиція береться за зброю, і Виговський мусив відповісти тим же. Російські війська під приводом боротьби зі «смутою» розпочинають збройний наступ на Україну. Відверто ворожі дії Москви змушують Виговського кардинально поміняти зовнішню політику України. Відновлюється союз з кримським ханом, а 18 вересня 1658 року було підписано Гадяцький трактат з Річчю Посполитою. Останній мав у цілому рівноправний характер і в перспективі вів до створення Речі Посполитої «трьох народів», тобто до Корони Польської та Великого князівства Литовського• приєднувалася Україна під назвою Великого князівства Руського (тут чітко простежується прагнення Виговського, як і Хмельницького, продовжити державні традиції Київської Русі).

Українська армія веде боротьбу проти російських військ, які не спиняються й перед кривавими репресіями. Військовими силами України й Білорусі та частково Сіверщини керував полковник Іван Нечай, брат знаменитого Данила Нечая, зять Богдана Хмельницького.

Глухівський сотник Пилип Уманець оточив великі частини російської армії під Новгородом-Сіверським. На Лівобережній Україні вів оборонні бої полковник Іван Гуляницький. Сам Виговський на чолі найкращої частини війська перейшов кордон і обложив Камінське, а союзні йому татари вчинили наскоки на Недригайлів та Царевоборисів.

З ВИЧАЙНО, у цей час йшов обмін посольствами, велися переговори, однак вони нічого не міняли у взаємовідносинах між державами. Красномовно про це свідчить звіт російських послів в Україні: Булгакова та Байбакова, які вели переговори з І.Гуляницьким у січні 1659 року. Згідно з ним, козацький полковник дорікав послу, що цар Олексій «безпрестаннеє войска свої на нас насілаєт і многіє мєста вижглі і висєклі...; лучше да бить у турка нежелі у москалєй...» На брехливі запевнення російських послів, що цар хоче миру, Гуляницький запропонував підтвердити це ділами й вивести російські війська з України. У відповідь він отримав лицемірну заяву, що ці війська прийшли в Україну для її ж блага (!!). Гуляницький недипломатично відлаяв послів і на тому переговори з ним скінчилися.

Російсько-українська війна ставала масштабною і до того ж посилювалася війною внутрішньоукраїнською, громадянською. В Україну було спрямоване величезне російське військо на чолі з князем О.Трубецьким. Його чисельність дехто оцінював у 360 тис., хоч насправді вона була меншою (бл. 200 тис.). Невеликі українські заслони відійшли у м.Срібне (Прилуцький полк під командуванням майбутнього гетьмана України Петра Дорошенка) та до Конотопа (Ніжинський та Чернігівський полки під командуванням Ніжинського полковника І.Гуляницького). До Срібного вирушила частина російських військ під командуванням князя Семена Пожарського, котрий, розбивши прилучан, оволодів містом. Частина жителів Срібного була перебита, багато було взято в полон. 16 квітня 1659 р. Трубецький підійшов до Конотопа. 21 квітня приспіла решта російського війська під командуванням князів Г.Ромадановського, С.Львова та Ф.Куракіна. Розпочалася майже тримісячна облога Конотопа, який мужньо боронили 4 тисячі козаків та місцеві жителі. Невдовзі сюди стягнулися всі царські війська, які вийшли зі Слобожанщини.

Успішна оборона Конотопа дала змогу Виговському виграти час і зібрати досить велике військо, яке нараховувало близько 60 тисяч. Добився гетьман і того, що сам хан із 40-тисячною ордою вирушив йому на підмогу. Виговський не дуже поспішав під Конотоп, очікуючи на прихід хана. Як тільки кримські війська підійшли на Крупич-поле, одразу ж події стали розвиватися значно швидше. 24 червня під Шаповалівкою Виговський розбив значний московський загін. 9 липня (29 червня) 1659 року в день св. Петра й Павла Виговський підійшов до Соснівської переправи під Конотопом і вдарив на 15- тисячний російський загін, який боронив її. Драгуни українського війська відтиснули ворога, а кіннота, переправившися через міст, почала громити його. (Орда залишалася за Соснівкою-річкою в секреті від ворога). Побачивши нечисленне українське військо, князь Пожарський приспів на допомогу своїм 15 тисячам. Виговський умисно став відступати, а Пожарський з основними силами російського війська (друга, менша частина, залишилася під стінами Конотопа) погнався за козаками. Настав момент, коли одна частина його війська вже вискочила мостом на протилежний берег, друга ще готувалася переправитися.

Саме у цей момент розлилася ріка, яку встигли загатити люди Виговського. Важка московська кіннота застрягла в багнистих місцях ріки. Саме в цей час українське військо розвернулося на 180 градусів і перейшло в контратаку, вдарили козаки і з засідок, примчала поділена на дві частини орда. Взята у кільце московська армія опинилася у безнадійному становищі і танула на очах від вогню й шабель, тонучи у воді... Тим кіннотникам Пожарського, котрим вдалося вирватися з кільця, довелося відбиватися аж до стін Конотопа від напосідаючої української й татарської кінноти. Пізно ввечері перед очима наступаючих союзників московське військо стало відходити з-під Конотопа. Побачивши, як розгортаються події, на нього вдарив з Конотопа Гуляницький зі своїми козаками, захопив частину артилерії, обозу, знищивши чимало ворогів. У цей час Виговський, який підійшов упритул до ворожого табору, звелів своєму війську окопатися, щоб попередити можливу атаку, і це зроблено було вчасно. Бій під стінами Конотопа був дуже жорстоким. Сам Виговський,що керував битвою, трохи не загинув. Московське військо не витримало і стало відступати табором до Путивля, відбиваючись протягом наступного дня від українських козаків і татар. Якби підійшла сподівана іноземна наймана піхота, яку король обіцяв прислати Виговському, навряд чи вдалося комусь сховатися за стінами Путивля. Але й так результати битви були вражаючими. Українська армія втратила загиблими 4 тис. козаків, орда 6 тис., а московська — від 40 до 50 тис., хоч деякі джерела подають більшу цифру (навіть 130 тис.). Було взято в полон князя Пожарського (якого хан наказав стратити), князя Ляпунова, двох Бутурліних, ще ряд воєначальників, кілька тисяч солдатів і офіцерів. Донеслася вість і до Москви... Образно про це написав російський історик XIX ст. С.Соловйов: «Цвіт московської кінноти, що відбув щасливі походи 1654 і 1655 рр., загинув за один день, і вже ніколи після того цар московський не був у силі вивести в поле такого блискучого війська. В жалібній одежі вийшов цар Олексій Михайлович до народу й жах напав на Москву. Трубецький, на котрого поклали найбільші надії, муж на війні щасливий і ворогам страшний, утратив таке величезне військо! Після здобуття стількох міст, після здобуття литовської столиці царська Москва тепер затремтіла за свою власну безпеку: з наказу царя люди всіх станів поспішили на земляні роботи з укріплення Москви. Сам цар з боярами раз у раз приходив дивитися на ці роботи. Мешканці околиць зі своїми родинами й майном наповнили Москву, пішла чутка, що цар виїздить на Волгу, за Ярославль».

Після Конотопської битви Виговський подумав уже про повторення походу Сагайдачного та Михайла Дорошенка на Москву. Однак його грандіозна перемога не призвела до виграшу війни і основною причиною цього був розкол українського суспільства, різні групи якого по-різному бачили незалежну Україну, по-різному бачили її устрій, внутрішню і зовнішню політику і для досягнення свого не зупинялися перед застосуванням зброї. Далися взнаки століття бездержавності, і це значною мірою сприяло розгулу анархії та всіляких опозицій, які легко ставали знаряддям у руках іноземних сил

Якраз після Конотопської битви вибухнуло нове антиурядове повстання. На чолі його було поставлено неповнолітнього Юрія Хмельницького, який був зовсім нездатний до керування державою. На Крим ударив Іван Сірко, змусивши цим хана спішно покинути Виговського і повернути назад. З новою силою запалала громадянська війна, скориставшися чим, московська армія знову з'являється в Україні. Не бажаючи знищення Батьківщини, Виговський склав булаву, яку було передано Юрію Хмельницькому. Невдовзі новий гетьман під тиском московського війська був змушений підписати 17 жовтня 1659 р. новий московсько-український договір. Він був нерівноправний для України, яка з незалежної держави перетворювалась на автономну одиницю у складі Московської імперії...

Попри всі подальші події, попри всі невикористані можливості у боротьбі за незалежність, Конотопська битва була і залишається одним зі славних символів національно-визвольної боротьби українського народу, вона засвідчує високий моральний дух і високий рівень військового мистецтва Збройних Сил України. Її досвід ще раз засвідчив, що будь-які воєнні звитяги залишаються безрезультатними, коли відсутня єдність народу, коли фундаментальна загальнонаціональна справа здобуття держави підмінюється боротьбою за інтереси одного класу, групи чи партії, що має своїм наслідком громадянські конфлікти й війни, втрату своєї держави.

На фоторепродукції: полковник Іван ГУЛЯНИЦЬКИЙ.

До речі, 29 червня ц. р. о 10-й годині у приміщенні Центру культури, просвіти та дозвілля Збройних Сил України (колишній столичний Будинок офіцерів) розпочне свою роботу наукова конференція «Конотопська битва та її значення у національному відродженні України». Серед учасників — відомі історики О. Апанович, Я. Дзира, Ю. Мицик та інші. Телефон 229-88-18.

Про радянську спадщину і нову постать українського воїна

В Інституті соціології НАН України відбулось обговорення монографії Едуарда Афоніна «Становлення Збройних сил України: соціальні та соціально- психологічні проблеми». Автор її зробив спробу на основі соціологічних досліджень проаналізувати становлення в Україні такого важливого соціального інституту як армія.

Презентація та обговорення нового видання привернуло увагу не тільки фахівців, співробітників Інституту соціології НАН, Міністерства оборони та Верховної Ради України (автор — помічник Голови Верховної Ради України, кандидат педагогічних наук), але й журналістів, всіх, хто цікавиться військово-соціальною тематикою. Причини цього належить шукати не лише в тому, що у нас бракує сьогодні саме реалістичної літератури — конкретної і аналітичної, що має під собою серйозну наукову основу, але й у тому, що питання розбудови армії незалежної держави — актуальне не тільки в нашій країні. До речі, Е.Афонін першим підготував дослідницьку працю з даної проблематики, і виданням зацікавились колеги з країн-членів СНД. Розпад Радянського Союзу та його Збройних сил, формування національних армій переживають всі колишні республіки СРСР. І у всіх майже одні й ті самі складнощі і труднощі.

«Кардинальні історичні зміни, що їх зазнає Україна, конче потребують наукового осмислення. Адже тільки пізнання їхньої сутності й практичне оволодіння їхніми закономірностями дасть змогу впевнено просуватися до позитивного економічного, політичного, культурного та соціального результату, на який сподівається українська громадськість», — говорить у вступному слові до видання «Становлення Збройних сил України...» віце-прем'єр-міністр України, міністр оборони Валерій Шмаров.

В.А.

За версією «ГУ»

ЛАУРЕАТ СЕЗОНУ — АНДРІЙ ПОЛУНІН

Журналісти називають найкращого футболіста країни

НАША газета провела свій традиційний конкурс-опитування з метою визначити найкращого футболіста України в сезоні 1994–1995 років. Учасникам пропонувалося назвати трьох гідних кандидатів.

Свою думку висловив 31 журналіст із 20 друкованих видань, інформаційних агентств, радіо й телебачення.

За перше місце нараховувалося три очка, за друге — два, за третє — очко. Було названо прізвища 21 футболіста.

Сьогодні ми щиро вітаємо півзахисника дніпропетровського «Дніпра» **Андрія ПОЛУНІНА**, якого журналісти визнали найкращим футболістом сезону.

Андрій Полунін зібрав 9 перших місць, 5 других і одне третє. А в підсумку — 38 очок.

Друге місце посів нападаючий київського «Динамо» **Віктор Леоненко.** У нього — 27 очок (4,5,5).

На третьому місці ще один представник ФК «Дніпро» (Дніпропетровськ) — півзахисник **Сергій Ковалець** — 21 очко (4,3,3).

Наступні місця посіли: **Олександр Шовковський** («Динамо», Київ) — 13 очок; **Геннадій Орбу** («Шахтар», Донецьк) і **Андрій Шевченко** («Динамо», Київ) — по 12; **Юрій Калитвинцев** («Динамо», Київ) — 11; **Ігор Жабченко** («Чорноморець», Одеса) — 9; **Дмитро Шутков** («Шахтар», Донецьк) — 8; **Віталій Косовський** («Динамо», Київ) та **Ігор Петров** («Шахтар», Донецьк) — по 6; **Арсен Аваков** («Торпедо», Запоріжжя) — 4; **Олексій Антюхін** («Таврія», Сімферополь), **Владислав Ващук** («Динамо», Київ), **Сергій Коновалов** («Динамо», Київ) та **Олег Кузнецов** (ЦСКА-«Борисфен», Київ) — по 3; **Олег Суслов** («Чорноморець», Одеса) та **Олександр Головко** («Таврія», Сімферополь) — по 2; **Віктор Скрипник** («Дніпро», Дніпропетровськ), **Ігор Юрченко** («Прикарпаття», Івано-Франківськ) та **Ігор Яворський** («Нива», Тернопіль) — по 1.

Хто за кого

Александренко Дмитро («Спортивна газета») — Ковалець, Орбу, Леоненко

Башкатов Олександр («Советский спорт», Київ) — Полунін, Шовковський, Аваков

Білик Олександр («Голос України», Київ) — Калитвинцев, Жабченко, Леоненко

Бондар Юрій («Український футбол») — Полунін, Шевченко, Ковалець

Браницький Віктор («Голос України», Київ) — Полунін, Леоненко, Ковалець

Брязгунов Юрій («Молодь України») — Ковалець, Орбу, Леоненко

Валерко Валерій («Вечірній Київ») — Полунін, Косовський, Суслов

Вихованець Валерій («Команда») — Шовковський, Леоненко, Орбу

Дерепа Сергій (УТ) — Шевченко, Полунін, Шовковський

Журахівський Олександр (УТ) — Орбу, Леоненко, Шевченко

Ільченко Дмитро («Всеукраинские ведомости», Київ) — Шевченко, Ковалець, Леоненко

Капеліович Аркадій («Наш город», Запоріжжя) — Калитвинцев, Жабченко, Аваков

Карман Юрій (прес-служба ФК ЦСКА-«Борисфен») — Леоненко, Полунін, Косовський

Карельський Євген (УНІАН) — Полунін, Петров, Коновалов

Кардаш Володимир (УТ) — Леоненко, Петров, Шовковський

Косий Анатолій («Днепр Вечерний», Дніпропетровськ) — Ковалець, Аваков, Скрипник

Лавренюк Петро (рекламне агентство «Україна-Спорт-Груп», пресцентр ФФУ) — О.Кузнецов, Полунін, Леоненко

Левицький Марко («Всеукраинские ведомости», Донецьк) — Шутков, Ковалець, Жабченко

Маєвський Володимир («Правда Украины») — Полунін, Орбу, Жабченко

Мельничук Сергій («Голос України», Рівне) — Ковалець, Косовський, Орбу

Олексишин Орест («Галичина», Івано-Франківськ) — Полунін, Шутков, І.Юрченко

Пілат Олександр («Голос України», Сімферополь) — Антюхін, Полунін, Яворський

Пільчевський Юрій («Ведомости Sport») — Полунін, Шевченко, Ковалець

Рекунов Валерій («Команда») — Калитвинцев, Полунін, Петров

Савелій Сергій (УТ) — Полунін, Головко, Шевченко

Сай Юрій («Команда») — Леоненко, Калитвинцев, Орбу

Семененко Олексій («Спорт-Экспресс», Київ) — Ващук, Леоненко, Косовський

Сердюк Олександр (прес-служба ФК «Динамо», Київ) — Шовковський, Леоненко, Полунін

Щербак Юрій (Укрінформ) — Леоненко, Жабченко, Петров

Юріс Юрій («Спорт-Экспресс», Донецьк) — Шутков, Коновалов, Жабченко

Яворський Анатолій («Спортивна газета») — Шовковський, Ковалець, Суслов

Візитна картка

Андрій Полунін. Народився 5.03.1971 року в Дніпропетровську. Зріст 170 см, вага 68 кг. У футбол почав грати у славнозвісній школі «Дніпро-75» 1981 року під керівництвом тренера Ігоря Ветрогонова. Разом із наставником 1985 року перейшов до Дніпропетровського спортінтернату, який успішно закінчив. Потім був дубль «Дніпра», основний склад. Бронзовий призер чемпіонату країни 1992 року, срібний — 1992–1993 років. За національну збірну України зіграв у 7 товариських матчах.

У другій половині нинішнього чемпіонату «Дніпро» приносив чимало радості своїм прихильникам. Гра команди стала змістовною, видовищною. І одним з головних персонажів у тому ансамблі, безперечно, є його капітан Андрій Полунін. Йому вдячні болільники, його, як бачимо, відзначили й журналісти. Отож розмова з найкращим футболістом сезону 1994–1995 років за версією «Голосу України».

— Андрію, яка ваша реакція на підсумок журналістського референдуму? Взагалі, як ставитесь до успіхів?

— Якщо відверто, не чекав такого рішення. Тому все це впало на мою голову приємною несподіванкою. Не подумайте, що кокетую. Справді, у мене непогано все виходило 1993 року. Але після цього був якийсь вакуум. Не йшла гра хоч плач. Не зовсім стабільно виступав і на старті нинішнього чемпіонату. А от у другому колі відчув якийсь додатковий приплив сил. Скажу вам відверто, що й зміни у «Дніпрі» мені допомогли. Його очолив прекрасний спеціаліст і склад у нас підібрався нівроку — бойовий. З такими партнерами почуваєшся окриленим.

— Назвіть, будь ласка, ваш головний недолік.

— Якщо мова про футбол, то мені бракує швидкості. Мало граю в обводку, бо полюбляю паси розкидати. Від цього дістаю величезну насолоду. Особливо, коли після моєї передачі комусь із партнерів вдається забити гол. Утім, інколи слід було б усе ж зіграти індивідуально, взяти на себе більше відповідальності під час завершення атак. А в житті я — надто імпульсивний, але швидко відходжу, готовий вибачитися, вислухати зауваження.

— В яких матчах сподобалися собі найбільше?

— Якийсь конкретний і не назву. Навесні, коли команду очолив новий наставник, то вона продемонструвала пристойний клас у ряді зустрічей. Не випадав з ансамблю, здається, і я. І все ж ризикну найкращим нашим поєдинком назвати фінал Кубка України. Ми мали незаперечну перевагу. Це підтвердив, до речі, і головний тренер «Шахтаря» Володимир Максимович Сальков. Але ми самі винні, що довели справу до післяматчевих пенальті. А там — рулетка.

— Ви оптиміст?

— Боюсь, що так.

— Чи прислухаєтесь до думки оточуючих?

— Так. Є в мене авторитети. Це насамперед дружина. З нею радимося, сперечаємося тактовно. А в команді ціную думку Сергія Дірявки, з яким крокуємо футбольним життям, починаючи з юнацької школи.

— Ви — капітан «Дніпра», то, може, доводиться і голос підвищувати на партнерів?

— Інколи доводиться, особливо під час гри. Часто емоційний вигук має позитивний вплив. Людина стає зібранішою. Але за межами поля все це забувається. Обходиться без образ.

— Ваша гра — від розуму чи від серця?

— Якщо чесно, то полюбляю ігровий кураж. Але, разом із тим, прагну, щоб емоції не переважали.

— Чи конфліктуєте з тренерами?

— Ніколи. Щоправда, в інтересах команди або когось із гравців як капітан вів гострі розмови з тренерами, керівниками клубу.

— До речі, розкажіть трохи про вашого нового тренера Бернда Штанге, який приїхав в Україну з Німеччини.

— Сказати хочеться багато, але, гадаю, епітетів не вистачить. Усе ж спробую. Пан Штанге — фахівець найвищого класу. Людина високої культури, напрочуд дисциплінована, як і личить німцеві, пунктуальна. Він дуже вимогливий до себе, але і нам спуску не дає. Дай Боже, щоб він працював у нашому клубі якомога довше. Тоді ми неодмінно досягнемо високих результатів і вдома, і в Європі. Такої ж думки про тренера всі, без винятку, мої партнери.

— Ваша оцінка четвертого національного чемпіонату...

— Рівень гри, як на мене, зріс. У багатьох командах починають з'являтися хороші виконавці. До речі, силу українського футболу, його величезні ресурси підтвердила недавня перемога у відбірковому матчі чемпіонату Європи над збірною Хорватії, однією з найсильніших та найавторитетніших команд на континенті. Але маю певні претензії до нашої федерації, зокрема до упорядників календаря. Дзеркальний метод привів до того, що друге коло чемпіонату втратило інтригу. Фаворити одразу зіграли між собою, а потім спостерігалося багато сірого і нецікавого. Мені не подобається, що у нас заздалегідь відомо, хто стане чемпіоном. Приголомшують повідомлення про некоректні методи впливу на суддів з боку різних темних елементів. Все це, на жаль, недодає нашому футболові авторитету.

— Як ставитесь до багатства?

— Недарма ж кажуть, що краще бути здоровим і багатим. От і я дотримуюсь такої думки. Зізнаюся, що з того часу, як футбольний клуб «Дніпро» став одним з підрозділів корпорації «Республіка», матеріальне становище гравців значно поліпшилося. Президент корпорації Ігор Бакай — людина, яка чудово розуміється на спорті, дуже любить футбол. Переконаний, що наші стосунки з «Республікою» — не тимчасова акція.

— Хотілося б почути, нарешті, про вашу сім'ю.

— Вона ще маленька. Я, моя дружина Олена, якій 19 років, і донечка Ганнуся, якій три місяці. Олена — студентка будівельного інституту. Познайомилися з нею два роки тому. Півроку придивлялися одне до одного. І зважилися на рішучий крок. Поки що не шкодуємо.

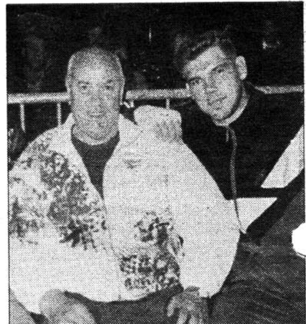
Інтерв'ю взяв Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: найкращий футболіст України в сезоні 1994–1995 років, за версією нашої газети, дніпропетровець Андрій Полунін.

Фото Миколи **БОЧКА.**

Вісімнадцять секунд — і слава в кишені!

У ФРАНЦІЇ знову побували представники Ліги професіонального боксу України. Провели тренувальний збір, а потім і бої.

— Тренувалися ми у відомому місті Дюнкерк, що на березі протоки Ла-Манш, — розповідає президент ЛПБУ, відомий український тренер **Михайло ЗАВ'ЯЛОВ.** — Нас люб'язно запросив до себе місцевий боксерський клуб. Уперше з нами виїхав 22-річний суперважко734 Валерій Шевченко, який останнім часом тренується у мене. Обов'язково скажу, що велику роль у житті молодого спортсмена відіграв донецький бізнесмен, великий шанувальник боксу Станіслав Миколайович Повний. Йому вдалося переконати Валерія, який уже було повісив рукавички на цвях, повернутися в бокс і привезти його з Донбасу до Києва.

У Дюнкерку Валерієві спершу було несолодко. Адже на плечі юнака, хоч і кремезні, впали титанічні навантаження. Але він з честю витримав їх. І не дивно, бо Шевченко — вольовий, витривалий, закоханий у бокс. А головне — має величезної сили нокаутуючий удар.

І от прийшов час першого в житті Валерія професіонального бою. Суперника йому підібрали, скажу вам, не з останніх у боксерській еліті — темношкірого геркулеса Соуроукоба Коулібалі. Мало хто, звичайно, міг подумати, що невідомий український парубок спроможний бодай чинити гідний опір досвідченому чемпіонові Франції. Зрозуміло, в пресі і на телебаченні було проведено неабияку рекламну кампанію. З табору француза, як і водиться, лунали погрози на кшталт: Коулібалі зімне, роздавить зухвалого хлопчиська з невідомої України, яка міститься десь там, наче ... у Росії.

Валерій скромно вийшов на ринг. Пролунав гонг. Він трохи попрацював лівою, а потім — блискавичний удар правою, і француз беркицьнувся додолу. Для перемоги Шевченкові знадобилося 18(!) секунд.

Гадаю, що після такого миттєвого бою у нього і руки не встигли заболіти. Але правиця Валерія все ж втомилася після годинної роздачі автографів. Отак миттєво і несподівано приходить слава і популярність. Через це, мабуть, тисячі юнаків мріють про ринг.

До речі, на афішах писалося: Валерій Шевченко-Драга. Відомо, що більшість професіональних боксерів мають прізвиська: Бритва, Кувалда тощо. А Шевченко дуже нагадував нашим господарям і промоуторам з клубу «Дюнкерк» персонажа кінофільму «Роккі» на прізвище Драга.

Попереду в нашого юного героя тримісячний збір (знов у Франції) і новий бій. Тепер Валерієві буде трошки легше, бо з ним поруч буде чемпіон світу киянин Андрій Синєпупов, який готуватиметься до бою за звання чемпіона Європи.

Після Дюнкерка ми побували в Ліоні на грандіозному фестивалі боксу. Там француз Фабріс Тіоззо в поєдинку за звання чемпіона світу за версією WBC переміг шестиразового володаря титулу за цією версією, американця Майка Маккалума. Рейтинговий бій на цьому рингу блискуче провів і український боксер Сергій Дивак, який узяв гору над французом Паскалем.

На знімку: учитель і учень — Михайло Михайлович Зав'ялов та Валерій Шевченко.

***

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 34-й тур.

«Кривбас» (Кривий Ріг) — **«Динамо»** (Київ). 0:1. 20.000. Мізін, 54.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Ім'я Уінстона Черчілля як збудник української фантазії

ГОРТАЮЧИ багатий на інформацію для роздумів біобібліографічний довідник «Письменники Радянської України» (1970), укладений О. Петровським та О. Килимником, я натрапив на ім'я письменника Юрія Будяка (Покоса) — невтомного мандрівника, який побував в Африці, Америці, багатьох країнах Європи та Азії. Але, дивно, не залишив про це жодного рядка спогадів. Чому?

«Серед плужан ходила версія, що Ю. Будяк навчався в... Оксфордському університеті. У ювілейній статті про Будяка писали, що він на початку 20-го сторіччя побував у Туреччині, Сінгапурі, Єгипті, Франції, Англії й Америці». Це вже я вичитав у спогадах Василя Минка (Вибрані твори в двох томах. 1981). Цей же автор написав про участь Ю. Будяка в англо-бурській війні (1899—1902). Здається, Василь Минко перший розповів (зі слів Ю. Будяка) і про те, як цей український письменник урятував життя майбутньому Прем'єр-міністру Великобританії Уінстону Черчіллю. Своє тлумачення цього надзвичайно цікавого факту виклав позаминулого року в «Літературній Україні» А. Варварич.

Нагадаємо ще раз про цей випадок, опираючись в основному на достовірні факти та логічні висновки.

Отже, Уінстон Черчілль. Наша газета в номері від 25 березня цього року вже розповідала про те, як намагався вплинути цей видатний політик на лідера білогвардійського руху Антона Денікіна (справжнє прізвище — Дейнеко). Великобританія була однією з перших країн, що визнали українську незалежність на початку 1918 року. З російських публікацій про період громадянської війни дізнаємося, що «Англія, звичайно, й не передбачала тієї обставини, що ту зброю, якою вона так щедро постачала армії Денікіна для війни з більшовиками, буде потім використано проти української армії, проти законних прагнень українського народу відстояти свою землю і свою волю» (А. Марголін). Уінстон Черчілль, який був в уряді Великобританії з 1908 року — спочатку міністром внутрішніх справ, далі — морським, а з 1919 — військовим та міністром авіації, мав значний вплив на державні рішення Лондона. Логічно зробити висновок про те, що й підтримка України як незалежної держави з боку Великобританії здійснювалася не без участі майбутнього Прем'єр-міністра.

Коли ознайомлюємося з таким контекстом тодішніх подій, стає зрозумілішою і розповідь Юрія Будяка. 21-річним молодим чоловіком він потрапляє на південь Африки (для людини, яка до цього об'їздила не тільки південь України та Росії, а й як моряк побувала в Єгипті та Сінгапурі, цей крок цілком закономірний) і стає в ряди бурських ополченців, які протистоять англійцям. Для національно свідомого письменника-початківця на той час такий крок теж логічний. Не найматися ж йому до імперської англійської армії, яка прийшла на південь Африки загарбати багаті території з необмеженими покладами золота та алмазів. Швидке визнання в бурській армії теж можна пояснити — українські воїни брали участь у мілітарній боротьбі в багатьох країнах Європи та інших континентів. Наприклад, відомо, що добровольці з України воювали у Венесуелі на боці Симона Болівара проти іспанського панування в Латинській Америці. Козак Яків Малик у XVI столітті потрапив до Індії і став там великим візиром Гуджерату.

У. Черчілль брав участь в англо-бурській війні як військовий кореспондент. В одному з боїв його взяв у полон загін бурів, яким і командував Юрій Покос (Будяк). Чи могли знайти спільну мову двоє молодих людей, які робили перші кроки в журналістиці та письменстві? А чому б і ні? Далі з розповіді Ю. Покоса (Будяка) виходить, що завдяки майбутньому Прем'єр-міністру Великобританії він потрапляє до Оксфорду (одержати вищу освіту було заповітною мрією письменника!), але навчається там недовго, бо має невисокий рівень знання англійської мови. Він мандрує до Америки і через південно-європейські країни та Туреччину повертається врешті-решт на Батьківщину. Деякий час навчається в Політехнічному інституті в Києві, пізніше — в Одеській школі прапорщиків (це вже період I світової війни).

Про рівень загальної освіти і талант письменника Юрія Будяка можна судити з відгуків його сучасників. Вони захоплені. «Нам треба більше розмаху, більше безумства, більше оп'янюючого шалу.., полюбити розмах всього великого й гарного», — так визначав мету творчості поетів «Української хати» один з її ідейних лідерів і видатний український критик М. Євшан. Ю. Будяк належав саме до цього літературного угруповання. Його романтична творчість мала надзвичайну популярність в юних читачів довоєнної України, бо сповнена духу мандрів та прагнення нових відкриттів і в просторовій, і в духовній сфері.

У час подій, які настали в Україні після більшовицького перевороту в Росії, Ю. Будяк деякий час працював в апараті Центральної Ради. Ця та інші обставини призвели до того, що його було репресовано в горезвісні тридцяті роки. Звільнившись з ҐУЛАГівських таборів, Ю. Будяк помер у Києві 28 вересня 1943 року.

Пояснювати, чому він ніколи не писав про знайомство з У. Черчіллем — послідовним антикомуністом, гадаю, не потрібно. Якби «енкаведисти» знали про такий епізод з його життя, письменника неодмінно розстріляли б.

Ми згадали про Юрія Покоса (Будяка). А скільки ще дивовижних біографій зберігає в собі хроніка літературного життя в Україні в минулому та сьогоденні. У США ще 1867 року виходець з Київщини (село Кам'янка поблизу Фастова) Агапій (Андрій) Гончаренко заснував газету «Свобода», яка стала першою друкованою трибуною пропаганди українства на далекому континенті... І таких прикладів можна наводити багато...

Коли задумуєшся над одномірністю виднокола нашої літератури, яку виплекав нам більшовицький тоталітаризм, бідністю її жанрів і форм, кволістю її починань, починаєш розуміти, що «класове почуття», яке компенсувало нам дефіцит художньої інформації, очевидно, не зникло, а лише трансформувалося в інші, поки що чітко не визначені форми. І згоджуєшся, що наша погоня за жар-птахою думки буде дуже тяжка. Адже ми відставали від цивілізованого світу, який вчасно прочитав і Ф. Кафку, і Д. Джойса, і З. Фрейда, і Д. Оруела, і А. Камю, і Т. Еліота, і багатьох інших видатних письменників, чиї твори вплинули на хід розвитку художньої думки світу.

А до того ж ще й свого інтелектуального спадку добре не знаємо.

Тож даймо волю по-справжньому творчій фантазії (особлива надія на нові покоління!) і створімо відповідні щедрим краєвидам української природи пейзажі інтелектуальній, зміст яких визначать гуманістичні, політичні, соціальні та моральні цінності!

На фоторепродукціях: У. Черчілль, Ю. Будяк.

Микола КУХАРЧУК, журналіст

Невідоме амплуа Гулака-Артемовського

КОЛИ московський журналіст Алан Чумак, змінивши професію, заходився «заряджати воду», дитячий крем і вазелін, це викликало величезний ентузіазм. Під всесоюзний брязкіт банок-склянок, які зачудований народ зносив до телевізорів, газети тріскотіли про «метод Чумака», подаючи нехитрі чаклування екстрасенса як нечуване відкриття. Писали навіть про необхідність запатентувати винахід. Чумак, щоправда, від цього утримався, здогадуючись, а може й знаючи, що нічого, крім велосипеда, він не винайшов.

Стосовно ж пріоритету, то його, мабуть, годилося б віддати Семену Степановичу Гулаку-Артемовському. Так, йдеться про «того» Гулака-Артемовського — славетного співака, автора невмирущого «Запорожця за Дунаєм».

У 1865 році старіючий актор розпрощався з московським Великим театром і вийшов на пенсію. Квартирував у невеличкому будиночку, який належав Христорождественській церкві, на околиці Москви. Багато читав, цікавився науками, медициною, зокрема гіпнотичною методикою лікування.

Цим зазвичай і завершують життєпис нашого славного земляка. Відтак в його біографії випадає вельми цікава сторінка.

... За десять років по смерті актора петербурзький журнал «Ребус» опублікував про нього дещо несподівані мемуари. Авторка — маєтна московська пані (вона підписалася ініціалами А. Ш-ва) — повідомляла, що була пацієнткою «магнезатора Гулака-Артемовського».

Звернутися до нього пані А. Ш-ву змусила виснажлива хвороба «з усіма ознаками раку», яку вона впродовж двох років безуспішно лікувала за кордоном. Про «магнетичне лікування Артемовського» ходили суперечливі чутки: одні відгукувалися з захопленням, інші — іронічно; подейкували, що відставний актор ошукує легковірних, підмовляючи хворих за гроші розігрувати комедію зцілення. Отож, у Підновинську, де мешкав Гулак-Артемовський, пані А. Ш-ва приїхала сповнена сумнівів. Біля будинку Семена Степановича, оповідає вона, «я зустріла близько 30 чоловік сільської публіки. Це були хворі, котрі виходили по закінченні сеансу. Я увійшла до вітальні, де також сиділо чоловік 10 охайної московської публіки, серед якої влаштувалася і я.

До вітальні ввійшов пан у фланелевій блузі, високого зросту, міцної статури, на вигляд років п'ятдесят. Це був Семен Степанович. Помітивши моє, вкрай бліде обличчя, він підійшов насамперед до мене і співчутливо запитав:

— Ви теж з недугою?

Я відповіла ствердно.

— Ви, мабуть, чули, що я не медик і ліків ніяких не даю, крім звичайної води і маслинової олії.

— Я чула, що ви лікуєте магнетизмом.

— Ті, хто сюди приходять, — відповів він, — лікуються лише молитвою, інакше раджу вам звернутися до медика.

Він запросив нас усіх до кімнати, сів біля стіни, обличчям до публіки, і, попрохавши спочатку, «щоб кожен у душі звернувся до Бога, покликавши на допомогу свого Ангела-Хранителя», встав, підійшов до столика, де стояло з півсотні пляшок білого скла, наповнених водою, і кільканадцять склянок з маслиновою олією.

Над столиком постояв з чверть години, тримаючи руки над водою...»

Відтак почалася процедура. Стоячи перед аудиторією з піднятими вгору руками, зцілитель упродовж двадцяти хвилин мовчки «магнетизував» хворих, з котрими, як оповідає пані А. Ш-ва, коїлися дивні речі: одних лихоманило, інших кидало в жар, дехто непритомнів, хтось поринув у сон, хтось стогнав, плакав.

... Опитавши пацієнтів, хто що відчував, Семен Степанович «магнетизував кожного особно» і давав кілька ковтків «магнетизованої» води. Деякі хворі, особливо з тих, у кого дії зцілителя супроводжувалися істеричними нападами, конвульсіями, нізащо не згоджувалися пити воду: кричали, борсалися. Їх Семен Степанович напоював силоміць. Він також пив її сам, на доказ, що це звичайнісінька вода.

Сеанс тривав півгодини. По закінченні кожен пацієнт одержував кілька пляшок цілющої води та склянку маслинової олії. Воду Гулак-Артемовський рекомендував вживати як звичне питво, олією змащувати під груди, а також ті частини тіла, де відчувався біль.

Нічого особливого, зауважує А. Ш-ва, на першому сеансі я не відчула, хіба ноги захололи. Проте дивовижний вплив лікування на інших хворих вражав, і вона продовжила процедури, відвідуючи зцілителя двічі-тричі на тиждень.

Семен Степанович практикував щоденно, з 9-ї до години дня. Мешкав він у двох крихітних кімнатах; увесь нижній поверх призначався для пацієнтів, яких не бракувало: приїздили навіть з віддалених губерній. Третину складала заможна московська публіка, решту — бідняки: селяни, робочий люд. При бажанні, зазначає А. Ш-ва, Семен Степанович міг би непогано заробляти на зцілительстві: бідняків Гулак-Артемовський обслуговував безплатно. Маєтні платили виключно за ліки: п'ять копійок за склянку олії та ще дві — за пляшку магнетизованої води. Дехто з заможних пацієнтів намагався віддячити подарунками, але Семен Степанович твердо їх відхиляв: «Це не мистецтво, а дар, і я не маю права брати за нього винагороду». Жив удвох з дружиною, головно коштом пенсії, призначеної театральною дирекцією.

Лікувалися тут від багатьох хвороб, у тому числі від паралічу, епілепсії, божевілля. Цікаво, що при цьому метода зцілення практично не мінялася, хіба що одних пацієнтів Семен Степанович під час сеансів занурював у сон, а інших послякчас тримав в емоційній напрузі.

Якими були результати «магнетичної» терапії Гулака-Артемовського?

«Щоб докладно розповісти про всі дивовижні випадки одужань, очевидцем яких я була, довелося б написати цілі томи», — свідчить наша мемуаристка, і перелічує факти, які б прикрасили «послужний» реєстр будь-якого сучасного екстрасенса-зцілителя.

Семен Степанович практикував упродовж кількох років, зціливши за цей час сотні, здавалося б, невиліковно хворих людей. Не дивно, що його ім'я вдячно зберігали в пам'яті не тільки шанувальники оперного мистецтва.

... А щодо пані мемуаристки то вона цілком одужала. Після три-чотиримісячного лікування хвороба щезла безслідно.

Дізнавшись 1873 року, що Семен Степанович полишив цей світ, вона сприйняла смерть благодійника як особисте горе...

Репліка

Курйоз посеред клумби

Нещодавно на в'їзді до комсомольського міста Боярки з боку давньоруського поселення Білгородки, на майдані посеред клумби, з'явився незвичайний пам'ятник — автограф новітньої історії. Власне, сам знак стояв тут із тих часів, які нині називають застійними. Знак як знак, цілком у дусі тогочасної доби: червона будьонівка, червоне кайло, увінчані натхненним написом: «Боярка — город комсомольской славы». Слава — штука химерна: сьогодні є, а завтра і слід прохолов. Так сталось і з комсомольською. Залишилися подекуди комсомольські пам'ятники і знаки, але яка ж то слава, скоріше — насмішка.

Боярський пам'ятний знак — не те. Боярський знак, завдяки чиємусь (цікаво, чиєму?) мудрому рішенню, став суголосним і нашому дневі й ледь не уособлює незалежність України. Повірити важко, але — факт. Уявіть картину: корчагінський символ «Кайло-будьонівка» вмонтовано у вельми своєрідно стилізований білий (!) тризуб, і все це на тлі не червоно-лазурового прапора — синьо-жовтого! Отак-то, пане Павко!

Марія КУЧЕРЕНКО,
заступник голови Києво-Святошинського районного товариства «Просвіта».

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів

інвестиційною компанією «Разноекспорт», що розміщуються закритим взаємним фондом «Разноекспорт-Центр»

1. Відомості про інвестиційну компанію

1.1. Повне найменування інвестиційної компанії: акціонерне товариство закритого типу «Інвестиційна компанія Разноекспорт».

АТ ІК «Разноекспорт» зареєстровано виконавчим комітетом Печерської районної Ради народних депутатів м. Києва 17.08.1994 р., реєстраційний № 21640382.

1.2 Скорочене найменування: ІК «Разноекспорт».

1.3. Організаційно-правова форма інвестиційної компанії: акціонерне товариство закритого типу, юридична особа.

1.4. Тип взаємного фонду:

закритий взаємний фонд «Разноекспорт-Центр» створюється строком на 10 років.

2. Інвестиційна декларація

2.1. Для здійснення діяльності щодо спільного інвестування інвестиційна компанія «Разноекспорт» засновує закритий взаємний фонд «Разноекспорт- Центр»;

2.2. Місцезнаходження фондів: м. Київ, вул. Хрещатик, 16.

2.3. Статутний фонд інвестиційної компанії «Разноекспорт» становить сім мільярдів (7 000 000 000) карбованців і сплачений сповна.

Вартість майна, яким компанія наділяє взаємний фонд, становить два мільярди (2 000 000 000) карбованців.

2.4. Цілі інвестиційної діяльності:

— здійснення спільного інвестування на користь учасників та засновників;

— забезпечення збільшення вкладених коштів;

— забезпечення прибутковості вкладень;

— забезпечення соціального захисту малозабезпечених верств населення.

2.5. Предмет інвестиційної діяльності.

Предметом діяльності Фонду є здійснення спільного інвестування шляхом випуску інвестиційних сертифікатів, пропонованих для розміщення серед учасників, а також здійснення комерційної діяльності з приватизаційними паперами.

2.6. Основні напрями діяльності:

Інвестування ресурсів у цінні папери, нерухомість, об'єкти приватизації. Пріоритетним напрямом інвестування коштів та приватизаційних сертифікатів громадян є хімічна, нафтопереробна, металургійна промисловість та інші високоефективні виробництва.

2.7. Обмеження в інвестиційній діяльності.

Фонд не має права:

випускати облігації та векселі;

придбавати більш як 5 відсотків своїх цінних паперів одного емітента та інвестувати понад 10 відсотків своїх цінних паперів в одного емітента, крім інвестування в облігації внутрішніх державних позик, зобов'язання державної скарбниці та інші цінні папери, отримання доходів за якими гарантовано урядом України;

тримати в цінних паперах менш як 70 відсотків активів фонду;

купувати інвестиційні сертифікати іншого інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії;

брати банківський кредит, крім випадків використання цього кредиту для викупу своїх інвестиційних сертифікатів;

здійснювати інвестиції в цінні папери, емітентом яких є афілійована особа інвестиційного фонду;

видавати майнові гарантії, забезпечені майном фонду для третіх осіб, укладати договори застави;

купувати цінні папери повних та командитних товариств.

2.8. Порядок продажу інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати закритого взаємного фонду «Разноекспорт-Центр» реалізують за приватизаційні папери та кошти учасників, за місцем розміщення фонду: м. Київ, вул. Хрещатик, 16, регіональні представництва Компанії, а також через поштові відділення «Укрпошта». Учаснику може бути видано сертифікат на сумарну вартість інвестиційних сертифікатів.

2.9. Відомості про випуск інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати Компанії випускаються для продажу та обміну на приватизаційні папери на загальну суму тридцять мільярдів карбованців. Під програму взаємного фонду «Разноекспорт-Центр» Компанія реалізує інвестиційні сертифікати на пред'явника в кількості шістсот тисяч (600 000) штук на загальну суму тридцять мільярдів (30 000 000 000) карбованців. Номінальна вартість одного інвестиційного сертифіката — п'ятдесят тисяч (50 000) карбованців.

Строк обміну інвестиційних сертифікатів на приватизаційні папери не пізніше закінчення строку дії приватизаційних паперів.

Початок продажу інвестиційних сертифікатів розпочинається 15 червня 1995 року.

Фонд здійснює розрахунки щодо інвестиційних сертифікатів після закінчення строку діяльності фонду в 2005 році, але не раніше закінчення терміну використання приватизаційних паперів.

Інвестиційні сертифікати фонду підлягають вільному перепродажу.

Інвестиційні сертифікати викуповує фонд за ціною, яка дорівнює вартості чистих активів у розрахунку на один сертифікат.

У тому разі, коли вартість майна в розрахунку на один інвестиційний сертифікат нижча за його номінальну вартість, різниця власникам сертифікатів покривається за рахунок засновників.

2.10. Комісійні, винагороди та витрати, що можуть сплачуватися за рахунок коштів взаємного фонду.

За рахунок фонду сплачують:

винагороду, яку отримує інвестиційна компанія за виконання обов'язків інвестиційного керуючого, річний розмір якої становить 5 відсотків середньорічної вартості чистих активів Фонду, або 10 відсотків, якщо активи Фонду більш як на 50 відсотків сформовано за рахунок приватизаційних паперів;

витрати, пов'язані з випуском та обігом інвестиційних сертифікатів;

витрати, пов'язані з рекламою та розміщенням інформації про діяльність Фонду в засобах масової інформації;

витрати, пов'язані з публікацією у встановлені терміни фінансового звіту Фонду;

витрати, пов'язані з нарахуванням і виплатою дивідендів;

виплати за договори з депозитарієм та аудитом.

2.11. Місце, терміни та порядок виплати дивідендів.

Виплату дивідендів провадять раз на рік, розпочинаючи з лютого по квітень.

Дивіденди виплачують за місцем розташування Фонду (м. Київ, вул. Хрещатик, 16), через регіональні відділення Компанії, а також шляхом поштового переказу на особистий рахунок власника сертифіката у відділенні Ощадбанку;

За рішенням загальних зборів засновників замість дивідендів учасникам пропонують додаткові інвестиційні сертифікати нової емісії.

2.12. Застереження щодо створення будь-яких спеціальних або резервних фондів.

Взаємний фонд не може створювати спеціальні або резервні фонди.

3. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів

3.1. Сума випуску (емісії) інвестиційних сертифікатів: тридцять мільярдів (30 000 000 000) карбованців, в тому числі:

на пред'явника 600 000 штук, номіналом 50 000 карбованців на загальну суму 30 000 000 000 карбованців.

3.2. Запланований курс одного інвестиційного сертифіката на початок продажу:

за власні кошти та приватизаційні папери валежно від попиту та пропозицій, сформованих на день продажу.

3.3. Максимальна кількість інвестиційних сертифікатів, дозволених для придбання одним інвестором: без обмежень.

3.4. Обмеження на придбання інвестиційних сертифікатів для окремих категорій юридичних осіб: інвестиційні сертифікати не можуть бути придбані іншими інвестиційними фондами та інвестиційними компаніями.

3.5. День початку продажу.

Початок продажу інвестиційних сертифікатів починається з 15 червня 1995 року.

4. Перелік та результати попередніх емісій цінних паперів

Інвестиційною компанією здійснено дві емісії простих іменних акцій у розмірі п'ять мільярдів карбованців на формування статутного фонду. Випущено і розміщено серед засновників 140 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 50 000 карбованців (реєстраційний номер № 328/1/94 від 18 серпня 1994 р.).

5. Відомості про засновників

Юридичні особи:

концерн «Разноекспорт» — 34 % статутного фонду.

Місцезнаходження: м. Київ, вул. Хрещатик, 16.

Акціонерне товариство «Разноекспорт-Інвест» — 66 % статутного фонду.

Місцезнаходження: м. Київ, вул. Хрещатик, 16.

6. Органи управління

1. Васін Сергій Аркадійович, паспорт серія VI-МА № 598199, виданий 11 березня 1980 р. Залізничним ВВС м. Києва.

2. Карсекін Валерій Іванович, паспорт серія VII-МА № 558162, виданий 7 лютого 1981 р. Шевченківським ВВС м. Києва.

7. Відомості про депозитарій інвестиційної компанії «Разноекспорт»

7.1. Повне найменування, місцезнаходження, номер і дата державної реєстрації Акціонерний банк «Синтез», м. Київ, вул. Івана Кудрі, 5.

Зареєстровано 24 грудня 1993 року за № 221.

7.2. Банківські реквізити: кореспондентський рахунок 800161338 в Управлінні Нацбанку по м. Києву, МФО 321024.

7.3. Склад засновників:

мале підприємство «А & А»;

мале колективне підприємство «Малекс»;

мале приватне підприємство «Оріяна»;

мале підприємство «Імідж-комплекс»;

7.4. Відомості про інвестиційні фонди, з якими укладено депозитний договір:

Депозитарні договори на обслугов вання інших інвестиційних компаній та інвестиційних фондів не укладались.

8. Права власників інвестиційних сертифікатів

8.1. Власники інвестиційних сертифікатів мають право на отримання дивідендів, а також отримання частини майна у разі ліквідації взаємного фонду.

8.2. Власники інвестиційних сертифікатів мають право за власним бажанням здійснювати вільний перепродаж інвестиційних сертифікатів, які їм належать.

8.3. Нереалізований власником інвестиційний сертифікат підлягає обов'язковому викупу Фондом після закінчення строку діяльності Фонду.

9. Відомості про аудитора інвестиційної компанії «Разноекспорт»

9.1. Повне найменування і місцезнаходження аудитора: товариство з обмеженою відповідальністю «Право і Бізн К°», м. Київ, вул. Янгеля, 22. Телефон 441-97-47.

9.2. Ліцензія № 43 від 10.03.1994 р. видана Аудиторською палатою України на право здійснення аудиторської діяльності.

До уваги жителів України!

Довірителі, які вклали свої «ваучери» в «Разноекспорт», стали співвласниками найбільших у Європі підприємств:

— найбільшого в СНД Чорноморського рефрижераторного флоту — АО Югрефтрансфлот;

— Лисичанського нафтопереробного заводу (Луганська область);

— лідера світового ринку з виробництва хімічних компонентів — АО «Концерн Стирол» (с. Горлівка Донецької області);

— «Українського інституту нафти і газу» (м. Київ).

Кожний громадянин України має право на отримання інвестиційного сертифіката «Разноекспорт» шляхом обміну на ваучер у всіх поштових відділеннях України з обов'язковим записом у відповідному реєстрі.

Інвестиційний сертифікат дає право його володарю на отримання дивідендів від діяльності інвестиційної компанії по закінченні фінансового року. **Дивіденди виплачуються** через спеціалізовані пункти та регіональні представництва компанії, а також через поштові відділення чи відділення Ощадбанку.

Увага! Вперше в Україні «Разноекспорт» дає вам можливість вкласти ваш готівковий ваучер по пошті. Для цього необхідно:

1. Отримати ваучер у відділеннях Ощадбанку за місцем проживання.

2. Заповнити реєстр (для введення даних у комп'ютер).

3. Вислати по пошті **рекомендованим листом** — ваучер, заповнений реєстр, підписаний чистий конверт на адресу: **м. Київ,** 252001, а/с 39.

Після обробки вашого листа «Разноекспорт» надішле вам інвестиційний сертифікат ІК «Разноекспорт». Кожний, хто надіслав нам 3 та більше ваучерів, **отримає цінний подарунок.** Для всіх, хто вклав ваучери у «Разноекспорт» до 1 липня, буде проведений розиграш цінних призів (квартири, автомобілі, путівки та ін.) з трансляцією по УТ-1. Розиграш відбудеться до 1 серпня 1995 р.

Вкладаючи свої ваучери в «Разноекспорт», ви щиро піклуєтесь про своє майбутнє. тел. м. Київ — (044) 417-64-22, 229-09-47.

Реєстр (заповнити, вирізати і надіслати в «Разноекспорт»)

Прізвище, ініціали	Місце проживання	Серія, номер паспорта (свідоцтво про народження)	Приватизаційний сертифікат (серія, номер)	Підпис

РАЗНОЕКСПОРТ – ФЛАГМАН ПРИВАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Арбітражний суд Черкаської області (м.Черкаси, бульвар Шевченка,307) порушив справу № 316/8 про банкрутство приватного підприємства «Мрія». Адреса боржника: 258560, м.Шпола Черкаської області, вул.Іванівська, 32/4 розрахунковий рахунок 000468404 у Шполянському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 354284.

За кордоном є спадок. Можливо, для вас ...

Укрін'юрколегія (252034, м. Київ, вул. Золотоворітська, 2-а) у справах про спадщину розшукує родичів

Померлих у Канаді:

* **Михайла Пелешка,** який народився на Україні.
* **Степана Листопада,** а саме — його сестер:
  — Листопад Емілію Іванівну;
  — Волинську Марію Іванівну;
  — Хінко (Гінко) Любу Іванівну;
  — Фесенко Дарію Іванівну.
* **Людвіга Камінського,** який народився на Україні.
* **Едварда Буша,** який народився 1918 року в Росії.

Померлих у Німеччині:

* **Алекса Уланченка,** який народився 1921 року в Новотроїцькому, Україна.
* **Михайла Ціна,** який народився 1906 року в Україні чи в Росії.

Померлої у Франції:

* **Франсіс Аугсполіс,** яка народилась в Латвії 1925 року, батьки — Людовік (Людвіг) Аугсполіс і Тея Свікіс.

Будь-яких родичів Тофілії Волосович, яка народилась на Україні, довгий час проживала в Канаді і, можливо, померла на Україні.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін'юрколегію: Київ-34, вул. Золотоворітська, 2-а, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Арбітражний суд Черкаської області (м.Черкаси, бульвар Шевченка, 307) порушив справу № 314/8 про банкрутство малого підприємства «Сільбуд».

Адреса боржника: 258560, м.Шпола Черкаської області, вул.Комсомольська,7, кв.1, розрахунковий рахунок 000468508 у Шполянському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 354284.

Арбітражний суд Черкаської області (м.Черкаси, бульвар Шевченка,307) порушив справу № 315/8 про банкрутство кооперативу «Салют».

Адреса боржника: 258560, м.Шпола Черкаської області, вул.Слобідська,11, розрахунковий рахунок 461417 у Шполянському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 354284.

Євген УКРАЇНЕЦЬ

Сьогодні — рівно 40 днів, як не стало нашого незабутнього товариша Євгена Українця. Цю гумореску, раніше не друковану, знайдено в його осиротілому робочому столі. Рукописи — не горять. Чому подаємо під рубрикою «Курінь»? А Євген Михайлович був веселим чоловіком, він би — зрозумів.

Ходячий клієнт

Цього разу Хвилинчуку дотобіса не таланило. У двох закладах побував. І в обох — відмова. «Местов нема», — кажуть.

— Ой хвортуно, хвортуно, до чого ж ти зрадлива! — гортанним клекотом розкраяв вечірню тишу Хвилинчук.

Він романтично підставляв розхристані груди назустріч вітрові, який чомусь доносив запах плавлених сирків, хека сріблястого смаженого та ще чогось — такого млосного й близького. Кмітливий герой Конана Дойля одразу встановив би, що справа тут не у вітрі. Запах ішов від власної Хвилинчукової кравати — котра дивом якимось іще трималася на його шиї. Цигейкова кепка, хтозна-де роздобута й подарована дружиною на день народження, давно вже покоїлася на одному з крутих віражів сьогоднішніх його поневірянь.

При згадці про дружину Хвилинчук лизнув пошерхлі губи й знову потривожив тишу:

— Ширшиль а-на-ффем, себто шукай женщину, як казали древні мудреці. І що з нею скоїлося?

Хтось зурочив, не інакше. Була ж така сумирна, мов та ягниця тонкорунна. Ну, трохи покрає, бувало, мою душу делікатну. Ну, переночує врядигоди з дітьми у сусідів. Але ж потім відходила, навіть розсолом відпоювала вранці. А це нещодавно сказилася — друшляком відлупцювала, синців мені наробила під очима ще й ультиматумом завершила: «Так буде щоразу! Годі терпіти! Дай дітям спокійно спати!» За що ж цікаво? Хіба часто платня буває? Всього двічі на місяць. І майже всю її приношу. «Дай дітям спати». Іч яка! Можна подумати, що зараз поки сплять. Оченята, мабуть, позаплющували, а татко так і ввижається. Ні, не злякали мене жінчині погрози. Тільки про синці довелося на роботі казна-що верзти. Здається, повірили. А це один хлопець з нашої компанії надоумив, як нічліг у таких випадках організувати. Дорогувато, щоправда. Та що вдієш? Минулого разу спробував. Обійшлося. А нині...

А нині Хвилинчук, переборюючи вітер і нудоту, дістався-таки до третього закладу.

Він легенько гикав і переминався з ноги на ногу, поки черговий про щось там балакав по телефону.

— Вас чого? — нарешті поклав той трубку.

— Прийміть на ніч.

— Іногородній? До готелю йдіть. Нам своїх вистачає.

— Прийміть мене, товаришу, — мало не вичавив сльозу Хвилинчук. — Місцевий я. Прийміть, я гроші заздалегідь внесу, — і він дістав паспорта, з якого визирали кредитки.

— А якщо тутешній, то давайте додому хутчій, поки трамваї ходять.

— Не можу я додому. Там дружина ... з друшляком ...

— Нісенітниці. Дружина, друшляк! Спокійненько поводьтеся, вибачтеся ласкаво. І все буде, як по-писаному.

— Боюся, товаришу. Синців наставить. Що на роботі скажуть?

— Дивак та й годі! А про те ви подумали, що ми на роботу ще гірше повідомимо? Офіційно.

— Авж ж, подумав. Але краще ви повідомте, ніж вона синцями нагородить. Соромно ж признаватися, що від рідної дружини дісталося. При дітоньках-янголятках. Засміють знайомі. А з роботи вам характеристику пришлють. Напишуть, що я хороший, авторитетом користуюся, що знають мене як високоморального сім'янина. Обов'язково напишуть. Не про одного вже так писали. У нас, знаєте, плинність кадрів велика. Молоді здебільшого тікають на інші підприємства. У нас їм, бач, культурно-масових заходів не влаштовують, фізкультурних оздоровчих баз не подають на тарілочці з голубою облямівкою. З наставниками в нас погано. Наставляю я одного такого. Хоч би чвертку невдячний купив! А в мене — шостий розряд. Заробляю добре. Хоч і витрачаю дещо з товариством, але й діткам на молочко залишається. Ну, пустіть переночувати, товаришу.

Черговому все це вже почало набридати. І він незворушно викарбував:

— Не візьму. Ви — ходячий. А в нас уся клієнтура лежача. Будете заважати. Одне слово, забирайтеся геть.

... Через півгодини машиною спеціальної медичної служби до того ж закладу було привезено лежачого клієнта Хвилинчука.

Здивуванню чергового по витверезнику не було меж:

— Де ж ви встигли, бідолашний?

Хвилинчук насилу підняв повіки лівого ока (під правим — уже наливався дебелою сливою наслідок переходу від ходячого стану до лежачого):

— Ех, товаришу, — ледве промимрив, — Т-тепер ужже навіть г-гроші не можу з-заздалегідь внести. Втр-ричі переплатив швейцарові з го-готелю за пляшку. Година пізня, більш ніде не дістанеш. Що ж, спіть споспокійно, мої дітки. Ххвортуно, хвхорту... ххв... хр- р-р...

І він поринув у нірвану, остаточно зріднившись із лежачою клієнтурою. Снилося Хвилинчуку, що він став макароном, з гуртом інших макаронів його промивають у велетенському друшляку.

Жарт номера

Криза така, мов її планують здібніші економісти від тих, які хочуть з неї вивести.

Микола КЛОЧКО.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Без потреби

Якось Роза, що з села
Гризла чоловіка:
— Зроби так, щоб я була,
Як та Роза дика.
— Ну, ти, жіночко й
дурне, —
чути бас Миколи, —
Ти ще свійською в мене
Й не була ніколи.

Ощасливились

— Мені приснилась
ковбаса
Сьогодні перед ранком.
Не ковбаса — одна краса! —
Кажу тобі, Іванку.
— Мерщій сюди її, прошу,
Клади мені в тарілку,
Добряче нині закушу,
Бо пив вві сні горілку.

Леонід Зіновійович КУЛІШ-ЗІНЬКІВ.

Пародія

Зачарована ковбаса

(За В. Герасимовим)

**У крамниці голоси:
— Є жувачка
і труси,
А немає ковбаси...
Серед ночі їсти
хочу,
В животі моїм
буркоче,
Що не треба
гармоніста.
Не в пивнушку,
друзі, хочу,
Я без чарки хочу
їсти,
Я гукаю – де ти,
де?
Ковбаса чомусь
не йде.
Все бродяче
і ледаче,
Все, що тюкає
і плаче –
Лиш вві сні
ковбаску бачe.
А бентежить кров
юначу
Тільки запах
ковбаси.
Прилети в пусту
крамницю,
Найгарніша в світі
птиця –
Кругловида ковбаса,
Хоч ціною покусай.
Дехто вірить:
ковбаса
Й на полицях
погаса.
Аса!
Асса!
Асса!..**

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

Жек-справедливість

Фейлетон

Вирішили в нашому жеку остаточну перебудову, а заразом і реформи вчинити. Та тільки зростаюча і навіть подекуди організована злочинність не дає змоги здійснити задумане. Тоді двірник Петро (він, хоч і відсидів разів зо три, але мужик порядний) запропонував почати з себе.

Отут ми його, можливо вперше, не зрозуміли. Петро швидко розтлумачив суть питання. Це означає, що ми маємо створити рішуче скоординований Комітет боротьби з мафією та корупцією. Його завдання — наполегливо боротися з усілякими бомжами й дідусями та бабусями, які створюють підпільні угруповання і нахально грабують смітники. Доходить до того, що не можна вранці зібрати достатньої кількості скляної тари, щоб придбати пляшечку на похмілля.

У нас полегшало на серці. А то спочатку подумав кожен, що ми самі повинні брати те, що погано лежить. А може навіть повернути вже поцуплене законним власникам. Ну скажіть, як сантехнік Грицько (це — я) може повернути господарям кухонний змішувач? Це ж бо що виходить, я маю з'явитися до квартири, глянути чесними очима на мешканців і сказати: ось вам італійський змішувач? Я вас обдурив, що він поламаний, і цілком даремно поміняв його на іржавий вітчизняний, який тепер гарчить як затравлений тигр, і не перестає пропускати воду. Адже вони мене зрозуміють. У них інфаркт з переляку може статися.

Що, електрик повинен усі лампочки у під'їздах на місце вкрутити? Це ж буде жахлива перевитрата дефіцитної електроенергії. Такої недбалості ми не можемо допустити.

Може дійти до того, що і квартири доведеться віддавати. А ми їх заробили тяжкою працею, відправивши в будинки людей похилого віку або ще подалі знахабнілих мешканців.

Одне слово, ідея створення рішуче скоординованого Комітету боротьби з мафією та корупцією нас порадувала. Оскільки справа серйозна і небезпечна, було вирішено членам нової організації присвоїти наказом начальника жеку відповідні звання. Генеральному директорові Комітету (одноголосно на цю посаду обрано двірника Петра. У нього все-таки є досвід спілкування з правоохоронними органами) дали полковника. Його заступникові, сантехніку Грицькові (тобто мені) — майора. Решті — капітанів і лейтенантів. Встановили додаткову оплату борцям зі злочинністю за участь у діяльності Комітету, який працюватиме на громадських засадах. З цією метою вирішили стягувати підвищену квартплату з мешканців і терміново розпочати будівництво офісу Комітету.

Закінчивши з оргмоментами, почали визначати поточні і стратегічні завдання. Спочатку будемо відловлювати громадян, які вигулюють собак і котів у не відведених на те місцях, а такими вважати всю територію мікрорайону.

Станемо на захист усіх сфер бізнесу, включаючи трасти, СП, МП та рекет, які зголосяться робити добровільні внески на підтримання бойового духу комітетчиків.

Стратегічним завданням визначили створення широкої мережі ентузіастів. Вони мають інформувати про особливо злісних порушників із числа мешканців, які, виходячи з квартири, не витирають ноги, що забруднює довірену нам територію. До таких рецидивістів слід застосовувати найсуворіших заходів аж до позбавлення прав користування тротуарами, парками й громадським транспортом.

Враховуючи новий аспект нашої діяльності, всю роботу щодо ремонту, обслуговування, прибирання і т.ін. покласти на громадян мікрорайону, а за довіру зобов'язати їх спонсорувати наш Комітет.

І нехай хтось спробує сказати, що це несправедливо!

Майор ГРИЦЬКО.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс 449-85-62.
♦ Рукописи не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 528963.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311115.